

LOKAAAL

VVSG

1-15 april 2003 | 7

voor gemeente & ocmw

Lokale werkgelegenheid en de federale verkiezingen

Gevraagd: een krachtig lokaal woonbeleid

Archiveren van digitale kantoor-documenten

Gelukkige werknemers zijn gemotiveerde werknemers

dynamiek in cultuur

Magazine van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw - Aarlenstraat 59/4 - 1040 Brussel | verschijnt halmaandelijks (niet op 15 juli en 1 augustus) | p. 2A9746

LOKAAL

Lokaal is het magazine en ledenblad van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw. Lokaal verschijnt twee maal per maand.

Aarlenstraat 53 bus 4, 1040 Brussel
tel. 02/233.20.02 - fax 02/233.31.52
lokaal@vvsbg.be - www.vvsbg.be

Verantwoordelijk uitgever

Mark Suykens, directeur VVSG

Hoofdredactie

Leen Van Lindt

Bladmanagement

Jan Van Alsenoy

Kernredactie

Leen Van Lindt, Bart Van Moerkerke,
VVSG-stafmedewerkers

Redactiesecretariaat

Nicole Van Wichelen

Redactienetwerk

Johan Ackaert, Anne-Marie Baetslé, Bart Biesemans, Ivo Bollen, Kaat Boon, Jan Boulogne, Eddie Brebels, Walter De Brouwer, Philippe De Coene, Miek De Kepper, Guy De Pauw, Marijke De Roeck, Guido Decoster, Filip D'Haene, Marc Konings, Rob Lenaers, Josiane Lowie, Staf Mariën, Jan Peumans, Guy Redig, Frank Remy, Ilse Renard, Peter Sommen, Kathleen van der Hoof, Martin Vandebuerie, Johan Vandenbussche, Dieter Vankeirsbilck, Guy Vloebergh, Miek Vos

Column

Filip De Rynck, Pieter Bos

Illustraties

Bart Lasuy, Stefaan Dewickere (fotografie), Nix (cartoon)

Eindredactie

Marleen Capelle

Vormgeving

visueel denken (Gent), tel. 09/233.56.13

Drukwerk

Schaubroeck (Nazareth)

Abonnement

VVSG-leden: 72,50 euro, vanaf 10 ex. 60,50 euro;
niet-leden: 139 euro - tel. 02/233.20.77

Reclameregie

VVSG, Nicole Van Wichelen, tel. 02/233.20.77
Leanne, Leen Antheunis, tel. 0495/68.18.31

VVSG-bestuur

Jef Gabriels (voorzitter VVSG), Sas Van Rouveroij (voorzitter VVSG-raad van beheer), Monica De Coninck (voorzitter VVSG-afdeling OCMW's), Herman De Loor (ondervoorzitter), Etienne Van Vaerenbergh (ondervoorzitter), Walter De Brouwer (ondervoorzitter)

Ondertekende artikels verbinden alleen de auteurs. Reacties zijn welkom. De redactie zal deze naar eigen inzicht al dan niet opnemen, inkorten of er melding van maken.

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronische drager of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Lokaal wordt gedrukt op het kringlooppapier Cyclus

Met de steun van Dexia en OMOB, partners van de VVSG

Mark Suykens

Verkiezing burgemeester

Onlangs bracht de Raad van Europa een rapport uit waarin de gemeentelijke inrichtingssystemen in dertig Europese landen werden vergeleken. Voor de verkiezing van de burgemeester bestaan er drie methodes:

- in dertien Europese landen wordt de burgemeester rechtstreeks verkozen door de bevolking;
- in elf landen verkiest de gemeenteraad de burgemeester;
- een zestal landen kent het systeem van aanduiding door de centrale overheid (al of niet via voordracht door gemeenteraad).

Het laatste systeem, dat ook geldt in België, verliest steeds meer aanhang ten voordele van de twee andere. De Vlaamse regering wil nu overstappen naar de rechtstreekse verkiezing door de bevolking volgens modaliteiten die de Europese toets niet kunnen doorstaan.

Vooreerst het gevaar van de 'cohabitation': een burgemeester die moet werken met een meerderheid waartoe hij niet behoort. In buitenlandse voorbeelden wordt dit vermeden. In Italië (ingevoerd in 1993) krijgt de partij van de rechtstreeks verkozen burgemeester automatisch 2/3 van de gemeenteraadszetels (in gemeenten met minder dan 15.000 inwoners zelfs 75% van de raadszetels). In de Duitse Länder krijgt de rechtstreeks verkozen burgemeester zeer grote uitvoerende bevoegdheden (hij blijft trouwens voorzitter van de gemeenteraad en de gemeenteraadcommissies): het is in feite een eenhoofdig uitvoerend bestuur, zodat ook geen cohabitation mogelijk is in het uitvoerende orgaan. Wel kan er een andere meerderheid zijn in de gemeenteraad. Ondertussen is bewezen dat dit kan leiden tot onbestuurbaarheid. In 2000 was Frankfurt een tijd in deze situatie. Ook andere Duitse steden hebben hierdoor moeilijkheden ondervonden. Bij ons wordt dit gevaar door de voorstanders van de rechtstreekse verkiezing geminimaliseerd. Onterecht.

Ten tweede is het tegen het principe van de rechtstreekse verkiezing dat de rechtstreeks verkozen burgemeester 's anderendaags de mogelijkheid heeft zich als verhinderd aan te dienen en bijvoorbeeld minister of parlementair te blijven. Een dergelijk systeem van opvolging is in het buitenland zeker niet de gewoonte en komt over als kiezersmisleiding.

Naast de modaliteiten is er het principe van de rechtstreekse verkiezing. Voorstanders beweren dat de bevolking dit vraagt. Geen enkele studie of enquêtering heeft dit (of het tegendeel) aangetoond. In Wallonië wordt een volksraadpleging over de rechtstreekse verkiezing overwogen.

Is Vlaanderen bereid volgende vragen aan de burger voor te leggen:

- wil men de burgemeester rechtstreeks door de bevolking of door de gemeenteraad laten verkiezen (twee duidelijke alternatieven)?
- wil de bevolking hiervoor twee zondagen na elkaar gaan stemmen?
- wil de burger het risico van onbestuurbaarheid aanvaarden door de mogelijkheid van 'cohabitation' in het college?
- aanvaardt de burger dat een rechtstreeks verkozen burgemeester deze opdracht na de verkiezing niet opneemt?

Duidelijke antwoorden hierop zouden het gemeentedecreet meer draagvlak geven!

interview

8 'Ook zonder Vlaamse centen hadden we een cultuurbeleidsplan opgesteld'

Het decreet integraal lokaal cultuurbeleid is ruim een jaar oud. Lokaal vroeg drie schepenen van cultuur wat het in hun gemeente heeft losgeweekt. Schepen Annemie Wauman van Sint-Niklaas nodigde haar collega's Carlos Vloebergs van Hemiksem en Eddie Brebels van Bocholt uit in haar kantoor op het stadhuis.

interview

8 'Ook zonder Vlaamse centen hadden we een cultuurbeleidsplan opgesteld'

politiek

12 Riolering dreigt onbetaalbaar te worden

cultuur & vrije tijd

14 Integraal cultuurbeleid in de gemeente: uitdagingen aangegaan

management

17 Hoe archiveer je digitale kantoordocumenten?

management

20 Gelukkige werknemers zijn gemotiveerde werknemers

omgeving

22 Gevraagd: een krachtig lokaal woonbeleid

economie & werk

24 Het werk is nog niet af

rubrieken

3 Opinie

6 Nieuwe praktijk

26 Netwerk

29 Tribune

30 Column & cartoon

Katern Lokaal Bestuur
VVSG-nieuws voor gemeente en OCMW

FOTO COVER BART LASUY; FOTO P14 FILIP VAN LOOCK,
 ALLE ANDERE FOTO'S STEFAN DEWICKERE

12 Riolering dreigt onbetaalbaar te worden

Europa verplicht ons land om in sneltempo werk te maken van afvalwaterzuivering. Maar niemand blijkt daarvoor over het nodige budget te beschikken. Er hangt de financieel zwaar geplaagde lokale besturen een hoge factuur boven het hoofd. Is de toestand enkel ernstig of ook hopeloos?

17 Hoe archiveer je digitale kantoordocumenten?

Heel wat documenten binnen de administratie hebben archiefwaarde en moeten een tijdlang worden bewaard. Dat geldt eveneens voor digitale documenten. Maar hard- en software verouderen snel en raken na verloop van tijd in onbruik. U kan dus beter tijdig nadenken hoe u dit gaat aanpakken.

22 Gevraagd: een krachtig lokaal woonbeleid

Huisvesting en wonen zou een prioriteit moeten zijn voor het beleid. Dat beweerden zowel Pascal De Decker als burgemeester Vic Laureys (Lokaal 4 en 6). Wij bieden u alvast een drieluik over lokaal woonbeleid. In dit nummer staat het algemene lokale woonbeleid centraal. In de volgende nummers besteden we aandacht aan de relatie wonen & welzijn en bekijken we de praktijk van het lokale woonoverleg.

Genk start immodatabank op

Genk is begin maart een grote campagne gestart om wonen in de stad te promoten. Met advertenties in kranten worden de kwaliteiten van Genk in de verf gezet. Een ander facet van de campagne is de lancering van de immodatabank met informatie over huizen, appartementen, handelspanden en bouwgronden die te koop staan. De website is een primeur voor Limburg.

'Immobiënkantoren, notarissen en particulieren kunnen eigendommen te koop aanbieden op de site. Die dienstverlening is gratis,' zegt Ganaël Vanlokeren van de dienst ruimtelijke ordening en woonbeleid. 'Woningen en handelspanden die te huur zijn, komen voorlopig niet in de databank. Het verloop is daar veel groter en we zijn er nog niet uit hoe we dat het best kunnen aanpakken.'

Op de website staan momenteel, enkele weken na de lancering, een honderdtal panden en gronden. De interesse bij immobiënkantoren en notarissen is behoorlijk groot. 'Zij kunnen een wachtwoord aanvragen waarmee ze toegang krijgen tot de site en de gegevens van panden kunnen ingeven. Het is ook zeer makkelijk om foto's of

ingescande plannen toe te voegen. De verkopers moeten hun informatie zelf actueel houden en van de site halen. Ook particulieren kunnen hun eigendom aanbieden op de site. Voor hen is de procedure iets ingewikkelder. Ze moeten onder meer een formulier ondertekenen waarin ze de juistheid van de verstrekte gegevens bevestigen. Zo vermijden we dat iemand bijvoorbeeld andermans huis te koop aanbiedt.'

De website werd aangekondigd op grote reclamepanelen aan de invalswegen en op de immo-pagina's van *Het Belang van Limburg*. Ze haalde ook het nieuws op de regionale televisie en lokale radiostations. Dagelijks heeft ze een kleine 100 bezoekers. Ganaël Vanlokeren: 'Als bezoeker kun je een aantal criteria ingeven om interessante woningen en gronden te selecteren. Is er op dat ogenblik niets beschikbaar dat aan die criteria voldoet dan worden jouw gegevens opge-

slagen. Zodra er een geschikt pand of grond wordt toegevoegd, krijg je automatisch een mailtje toegestuurd met een link naar het nieuwe aanbod.'

De eigendommen van particulieren blijven voorlopig één maand op de site, een periode die verlengd kan worden, het aanbod van makelaars en notarissen zes maanden. Er is een rechtstreekse link van de website van de stad naar de immodatabank.

Meer info:

dienst ruimtelijke ordening en woonbeleid 089/30.98.39 of ruimtelijke.ordening@genk.be; de immodatabank vindt u op www.woneningenk.be

Merchtemse vrijwilligers steken een handje toe bij nood

De natte decembermaand van 2002 leidde in Vlaanderen tot ernstige problemen. Zo ook in Merchtem. Beken overstroomden en tientallen bewoners kampten met de gevolgen van de watersnood. Na een oproep via radio en televisie kreeg het technisch gemeentepersoneel steun van vrijwilligers maar toch bleven er handen tekort. Daarnaast waren er ramptoeristen die de werkzaamheden bemoeilijkten. Het gemeentebestuur wil deze situatie in de toekomst vermijden en kiest voor een tweesporenbeleid. Burgemeester Eddie De Block: 'Het college bereidt structurele maatregelen voor. Zo wordt momenteel de mogelijkheid van een tweede wachtbekken onderzocht. Daarnaast hebben we een Merchtemse noodcomité van vrijwilligers opgericht. Ons bestuur heeft de bevolking opgeroepen om zich hiervoor kandidaat te stellen. Ruim 70 burgers hebben hierop schriftelijk gereageerd. De gemeenteraad keurde het principe van een noodcomité goed. Dit maakt het mogelijk deze mensen te verzekeren en van beschermkledij te voorzien. De vrijwilligers krijgen elk een legitimatiebadge zodat ze door de hulpdiensten worden herkend.'

De burgemeester staat aan het hoofd van de vrijwilligers. Hij roept hen op en coördineert hun optreden. Alle kandidaten werden intussen uitgenodigd op het gemeentehuis waar de burgemeester het

rampenplan uitlegde en de vrijwilligers wees op de rol die het noodcomité kan spelen. De opkomst was groot en achteraf konden de vrijwilligers vragen stellen aan de burgemeester, de brandweercommandant en een vertegenwoordiger van de lokale politie.

Wat is nu de meerwaarde van dit noodcomité? Burgemeester De Block: 'Het gemeentebestuur kan, indien nodig, op korte termijn extra mankrachten inschakelen. Het beschikt daartoe over een bestand van telefoonnummers die het gemeentesecretariaat steeds up-to-date zal houden. Dit bestand vermeldt ook eventuele bijzondere kwaliteiten waarover de vrijwilligers beschikken: houder van een rijbewijs C of D, lassers. De vrijwilligers zijn gemotiveerd en kennen de situatie ter plaatse. Een efficiëntere reactie bij rampen hoort zo tot de mogelijkheden. Bovendien versterkt deze maatregel het gemeenschapsgevoel en de burgerzin. En de burgers ondervinden dat hun lokale overheid werkelijk begaan is met hun problemen. Er ontstaat immers te vaak de indruk dat er niets gebeurt.'

Meer info:

Wendy Eeraerts, tel. 052/38.11.88, wendy.eeraerts@merchtem.be en burgemeester Eddie De Block tel. 052/38.11.89 of eddie.deblock@merchtem.be

Vrijtijdspas Turnhout breidt regionaal uit

Inwoners van Turnhout kunnen sedert 1999 gebruik maken van een vrijtijdspas. Dat is een kaart waarmee mensen die op de een of andere manier minder kansen hebben in de samenleving, vermindering krijgen bij deelname aan diverse vrijetijdsinitiatieven. Eind 2002 waren er in Turnhout een 800-tal in omloop.

Inmiddels werkte het sectoroverleg 'vrije tijd' van het SIF-Turnhout de vrijtijdspas als regionaal project uit, onder coördinatie van het Samenwerkingsverband Regionaal Stedelijk Gebied Turnhout. Ilse Piedfort van het Samenwerkingsverband: 'Begin 2002 startte het overleg om te zoeken naar een mogelijke uitbreiding van de vrijtijdspas naar de hele regio. De gemeenten en OCMW's van Beerse, Oud-Turnhout, Vosselaar en Turnhout werkten samen het idee uit. Een vrijtijdspasgebruiker kan sinds 1 januari 2003 in de vier gemeenten terecht om deel te nemen aan het ruime aanbod aan activiteiten.'

Wie komt hiervoor in aanmerking en wat kan je ermee doen? Ilse Piedfort: 'Het kan gaan om diverse vormen van vrije tijd: van avontuur, cultuur, jeugd en sport over een bezoek aan het theater tot deelname aan het verenigingsleven. De houders van een vrijtijdspas kunnen zo aan een verminderd tarief naar een concert in een cultuurcentrum of een voorstelling van de plaatselijke toneelgroep, ze kunnen aansluiten bij een sportvereniging of creatief bezig zijn met muziek. Ook met de schaatsbaan, het voetbal, de filmzaal en het zwembad werden afspraken gemaakt. Niet iedereen komt in aanmerking voor zo'n pas. De vermindering geldt voor inwoners die minder kansen krijgen in onze samenleving, bijvoorbeeld mensen met een beperkt inkomen, een lage opleiding, gezondheidsproblemen, schuldenlast, moeilijke gezinstoestand, mensen zonder werk. De vrijtijdspas wil die inwoners een extra duwtje in de rug geven om deel te nemen aan de lokale activiteiten.'

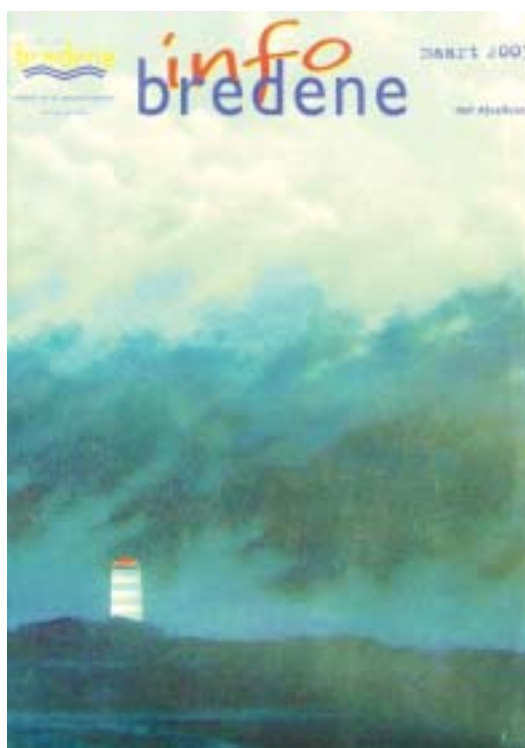
Meer info:

Ilse Piedfort, tel. 014/68.94.47 of
via ilse.piedfort@turnhout.be

Bredene brengt kunst aan huis

Het gemeentebestuur van Bredene brengt kunst aan huis door werk van lokale beeldende kunstenaars af te drukken op de voorpagina van het gemeentelijk infoblad. Cultuurschepen Steve Vandenberghe: 'We willen onze inwoners confronteren met kunst. We stellen echter vast dat slechts een zeer beperkt aantal inwoners een bezoek brengt aan tentoonstellingen. Vandaar dat we nu, met het gemeentelijk informatieblad als medium, de kunstwerken als het ware aan huis brengen.'

Daarmee wil het bestuur een zo breed mogelijke laag van de bevolking laten participeren aan cultuur en kunstbeleving. En bovendien krijgen kunstenaars via het informatieblad een kans om hun werk bekend te maken. Het gemeentelijk informatieblad wordt gedrukt op 8000 exemplaren en valt in de bus van elk van de nagenoeg 7000 Bredense gezinnen. Het idee om werk van lokale kunstenaars te gebruiken als cover van het gemeentelijk infoblad kwam van burgemeester Willy Vanhooren.

'In Kortrijk wordt met gedichten op huisvuilzakken de poëzie op straat gezet. Met ons initiatief willen we nog beter doen en kunst tot op de eet- of salontafel brengen,' aldus burgemeester Willy Vanhooren.

Op het Bredense infoblad van maart prijkt een werk, met niet toevallig de Bredense watertoren als centraal gegeven, van tekenaar en ontwerper Roger Meert. Roger Meert geeft ook les aan de Bredense kunstacademie.

Bredene wil zich onder meer met SMAK-aan-zee steeds meer profileren als

een ku(n)stgemeente. Sedert vorig jaar organiseert de gemeente onder de noemer 'Arnoevoo' ook een wedstrijd voor Vlaamse jonge kunstenaars. Deze actie is alvast een originele manier om mensen te laten kennismaken met kunst en de lokale kunstenaars.

Meer info:

Infodienst Bredene, tel. 059/33.91.94 of infodienst@bredene.be

nieuwe praktijk

biedt een forum aan lokale besturen. Zette uw bestuur een project op dat inspirerend en nuttig is voor andere besturen? Hebt u een praktijkvoorbeeld, een maatregel of werkwijze die een aanzet geeft tot vernieuwing? Meld het bij lokaal@vvsb.be of tel. 02/233.20.83

‘Ook zonder Vlaamse centen hadden we een cultuurbeleidsplan opgesteld’

De meerwaarde van het cultuurdecreet is dat het een overkoepelende planning vraagt. Tot nu toe hadden alle verenigingen en instellingen een eigen beleid en een eigen werking. Nu moeten ze samen met de gemeente een globale visie uittekenen en de grote lijnen uitzetten. Dat loopt zeker nog niet overal perfect maar de bereidheid om samen aan de tafel te zitten is groot.

Interview: Leen Van Lindt, Bart Van Moerkerke
Tekst: Bart Van Moerkerke

Het decreet integraal lokaal cultuurbeleid is ruim een jaar oud. Lokaal vroeg drie schepenen van cultuur wat het in hun gemeente heeft losgeweekt. Schepen Annemie Wauman van Sint-Niklaas nodigde haar collega's Carlos Vloebergs van Hemiksem en Eddie Brebels van Bocholt uit in haar kantoor op het stadhuis. De drie politici schetsten bij wijze van inleiding de stand van zaken in hun gemeente.

Carlos Vloebergs: 'Vlak na de coalitievorming sprak ik de burgemeester van onze buurgemeente Schelle aan. Ik stelde hem voor samen een nieuwe bibliotheek op te richten in onze grote, gerestaureerde abdij. Onze bieb was namelijk te klein geworden, die van Schelle was niet meer van deze tijd. Drie maanden na dat gesprek was de samenwerking een feit en richtten we één beheersorgaan op. Toen dan het nieuwe cultuurdecreet er kwam, rees de vraag of we voor cultuur in zijn geheel geen soortgelijke samenwerking konden opzetten. Een overlegorgaan bestaande uit de twee burgemeesters, de twee schepenen van cultuur, onze schepenen van financiën en de twee gemeentesecretarissen bereidde de intergemeentelijke samenwerking voor. Inmiddels zijn de statuten van de intergemeentelijke vereniging voor bibliotheekwerking en cultuur rond en naar ik vernam, worden ze eerstdaags door de minister goedgekeurd. De gemeenschappelijke cultuurbeleidscoördinator voor Schelle

en Hemiksem is al sinds 1 februari aan de slag.'

Eddie Brebels: 'Als parlementair medewerker van Chokri Mahassine maakte ik de voorgeschiedenis van het nieuwe decreet van dichtbij mee. Toen ik schepen werd, wist ik dat we de erkenning voor ons cultuurcentrum De Kroon in Kaulille zouden verliezen. Ik vond en vind dat eigenlijk niet zo erg. Een erkend centrum moet aan allerlei normen voldoen, nu kunnen we doen wat we zelf willen en het gemeenschapscentrum uitbouwen op maat van onze gemeente. Bovendien krijgen we bij wijze van compensatie meer middelen.'

'Met de voorbereiding van ons cultuurbeleidsplan zijn we al in het voorjaar van 2001 begonnen, nog voordat het decreet er was. We hebben de meer dan tachtig socio-culturele verenigingen in de gemeente uitgebreid bevraagd en we brachten alle technische zaken in orde. Zo droegen we het beheer van het cultuurcentrum over van een vzw naar de gemeente. In februari 2002 stelden we een cultuurbeleidscoördinator aan, iemand die binnen de gemeente ook met toerisme bezig was. Voor de opmaak van het cultuurbeleids-

Eddie Brebels (rechts op de foto): 'Inspraak van burgers is belangrijk maar slechts weing mensen denken beleidsmatig mee.'

plan werkten we met een visiegroep en een ambtelijke werkgroep. In de visiegroep zetelden een 15-tal mensen, leden van de cultuurraad en een drietal individuele geïnteresseerden. Van de werkgroep maakten de cultuurbeambte, de bibliothecaris, de cultuurbeleidscoördinator, de jeugdconsulent en ikzelf deel uit. Ons plan was klaar op 1 december 2002, we kregen net vandaag de goedkeuring van de minister binnen.'

Annemie Wauman: 'Bij het begin van de bestuursperiode schreven we een witboek met een heel brede beschrijving van de doelstellingen van het stadsbestuur voor de komende twaalf jaar. Dat witboek vormde de basis voor ons cultuurbeleidsplan. De cultuurraad, die heel actief is en gediversifieerd is samengesteld, hebben

op twee plaatsen tentoonstellingen georganiseerd met een tussenperiode van nauwelijks enkele maanden.'

'Ook de cultuurraad is in beweging en stelt zichzelf in vraag. Hoe moeten we werken? Hebben we voldoende deskundigheid in huis of moeten we uitbreiden? Mogen enkel culturele verenigingen zeten zoals nu of moeten we ruimer gaan? In heel dat proces is de cultuurbeleidscoördinator zeer belangrijk. Hij kaart de delicate zaken aan.'

Eddie Brebels: 'Het cultuurcentrum, de bibliotheek, de verenigingen: allemaal waren ze tot nu toe bezig met hun eigen beleid, met hun eigen initiatieven. Het nieuwe decreet verplicht ons het hele plaatje te bekijken en na te denken over visie en grote lijnen. Natuurlijk moet je het

geweten hadden. Alles liep zoals het liep, de werking werd niet in vraag gesteld.'

Eddie Brebels: 'Voor ons was de omvorming van cultuurcentrum naar gemeenschapscentrum het moeilijkste punt. Bocholt is een kleine gemeente, omringd door steden en gemeenten met erkende cultuurcentra. De liefhebbers van experimenteel theater komen aan hun trekken in Bree, Neerpelt, Hasselt, Heusden-Zolder en noem maar op. Het was een zware opdracht iedereen ervan te overtuigen dat wij niet de ambitie hebben nog langer experimentele voorstellingen te programmeren. Wij moeten ons concentreren op de zaken waarvoor in onze gemeente voldoende interesse bestaat en we moeten de eigen verenigingen ondersteunen. In plaats van theater dat hooguit honderd toeschouwers lokt, steunen we liever de eigen toneelvereniging die vier keer speelt voor een uitverkochte zaal. Met de centen die we zo uitsparen kunnen we onze vereniging de mogelijkheid bieden een goede regisseur aan te trekken, kunnen we zorgen voor meer en betere belichting enzovoort. We programmeren elk jaar wel nog een tiental voorstellingen met uitstraling buiten onze grenzen. Maar ook dan kiezen we bij voorkeur voor producties die een groot publiek aanspreken zoals De Nieuwe Snaar of Geert Hoste.' 'Daarbij aansluitend willen we ook de actieve cultuurbeoefening stimuleren. Tot voor kort kreeg elke klas bijvoorbeeld twee schoolvoorstellingen per jaar. Meestal waren dat dure producties. De scholen vonden dat prima maar, zo bleek uit een rondvraag, eigenlijk hadden ze veel liever meer ondersteuning voor eigen projecten. Het gevolg is dat alle klassen nu nog één keer per jaar naar een schoolvoorstelling gaan en dat we de vrijgekomen middelen investeren in bijvoorbeeld een kindermusical van een van de Bocholtse scholen.'

Carlos Vloebergs: 'In Hemiksem volgen we diezelfde lijn. We willen cultuur dichterbij de mensen brengen. Het mag allemaal best wat minder hoogdravend. Tegelijkertijd hebben we veel aandacht

Eddie Brebels: 'Beleidsmatig denken is een goede zaak. Zodra je de discussie over de visie achter de rug hebt, komt er veel tijd en energie vrij voor de uitvoering.'

we uitvoerig betrokken bij het uittekenen van het plan. Enkele dagen geleden kregen we het bericht dat ons cultuurbeleidsplan werd goedgekeurd en dat we een extra subsidie krijgen voor specifieke vernieuwende projecten. Onze cultuurbeleidscoördinator is sinds de zomer van vorig jaar aan het werk.'

Wat is nu de sterkte van het decreet, waarin ligt zijn meerwaarde?

Annemie Wauman: 'De grote instellingen hebben ieder een eigen werking, het decreet wil hen op één lijn krijgen. Dat is een enorme uitdaging want de cultuursector heeft niet echt een planningstraditie en zeker een overkoepelende planning is volledig nieuw. Dat is iets dat moet groeien, dat loopt nu nog niet perfect. De sector van de tentoonstellingen is de eerste die een serieuze poging doet om te coördineren. Vroeger openden soms drie, vier tentoonstellingen tegelijkertijd de deuren. Of rond hetzelfde thema werden

eerste jaar wat puin ruimen maar iedereen zit nu toch ongeveer op dezelfde lijn. Dat beleidsmatig denken is een zeer goede zaak. Zodra je de discussie over de visie achter de rug hebt, komt er veel tijd en energie vrij voor de uitvoering.'

Carlos Vloebergs: 'Wij staan nog niet zo ver als Bocholt of Sint-Niklaas. Onze cultuurbeleidscoördinator is pas aangesteld, het cultuurbeleidsplan uitwerken wordt zijn eerste opdracht. Tot nu toe hebben we ons vooral toegespitst op de samenwerking met Schelle. En dat loopt, ondanks de verschillende meerderheden in beide gemeenten, prima.'

Hoe krijgt u de verschillende instellingen en verenigingen mee in dat globale denken?

Annemie Wauman: 'De meeste mensen zijn bereid mee te werken, zo eenvoudig is het. Als er vroeger nauwelijks gepland werd, was dat niet omdat ze daar tegen waren maar omdat ze het nooit anders

voor de jeugd. We proberen de kinderen vanaf het basisonderwijs cultuur-minded te maken. Later kunnen we de lat dan misschien weer iets hoger leggen.'

Heeft een centrumstad evenveel aandacht voor de eigen inwoners?

Annemie Wauman: 'De schouwburg is voor 60% bezet door onze eigen verenigingen en scholen. De rest van de tijd gaat naar onze eigen programmatie, met ruimte voor experimentele en minder toegankelijke voorstellingen. We ondersteunen de plaatselijke verenigingen ook op andere manieren: onze afdeling decorbouw bijvoorbeeld werkt voor hen tegen kostprijs.'

Hoe moeilijk is het de burgers te betrekken bij de opmaak van het cultuurbeleidsplan, zoals het decreet vraagt?

Eddie Brebels: 'We hebben een enquête gehouden bij 500 inwoners en we kregen 230 formulieren terug. De betrokkenheid van de bevolking was dus wel groot, maar ik stel vast dat maar weinigen beleidsmatig meedenken. De meesten brengen toch heel concrete zaken of knelpunten aan. Zelfs in de cultuurraad zijn de mensen die echt aan een beleidsvisie kunnen werken in de minderheid. Eigenlijk gebeurde de verwerking van alle informatie in een beleidsplan vooral in de ambtelijke werkgroep. Dat betekent niet dat inspraak niet hoeft, integendeel. Ik vind dat je burgers moet bevragen maar daarna moet je die informatie nog vertalen in beleid.'

Annemie Wauman: 'In Sint-Niklaas verliep de inspraak vooral via de verenigingen en de culturele raad. We hebben geprobeerd om ook de niet georganiseerde burgers erbij te betrekken, via enquête-

Annemie Wauman: 'Als er vroeger nauwelijks gepland werd, was dat geen onwil maar veeleer een gewoonte. Alles liep zoals het liep, de werking werd niet in vraag gesteld.'

teformulieren op openbare plaatsen en via de website, maar de respons was teleurstellend klein. Ook tijdens de inspraakronde bij het begin van de bestuursperiode viel het op hoe weinig vragen of opmerkingen er waren over cultuur of jeugd. Ik denk niet dat inwoners bezig zijn het beleid mee te helpen uitstippelen. Ze zijn vooral geïnteresseerd in een goed aanbod.'

Welke hindernissen moeten we de komende maanden en jaren nog nemen? Welke knelpunten dienen zich aan?

Carlos Vloebergs: 'De onzekerheid over de Vlaamse subsidiëring in de toekomst boezemt me toch wat schrik in.'

Annemie Wauman: 'We kregen als cultuurcentrum uit de A-categorie subsidies om het personeel te betalen. Voor de aanvullende variabele subsidies vielen we tot onze grote ontgoocheling uit de boot, en dat terwijl centra die enkel voor cultuur met een hoofdletter gaan wel rijkelijk beloond werden. Dat staat toch lijnrecht tegenover de doelstelling van het decreet om te werken aan gemeenschapsvorming en cultuur dichterbij de mensen te brengen.'

Eddie Brebels: 'Over de verdeling van die variabele subsidies zijn duidelijk vragen te stellen, dat bleek ook tijdens discussies in de commissie cultuur van het Vlaamse parlement. Meer algemeen vind ik dat je

als gemeente zelf keuzes moet maken en die mogen niet afhangen van het feit of je er Vlaams geld voor krijgt of niet. Zonder Vlaamse middelen zouden wij in Bocholt ook plannen. Als je iets zelf doet, heb je bovendien meer vrijheid. Neem het voorbeeld van ons gemeenschapscentrum dat niet afhankelijk is van variabele subsidies. Vroeger moesten we als erkend cultuurcentrum een cultuurfunctionaris in dienst hebben, we hebben nu een cultuurbeleidscoördinator die een veel ruimere opdracht heeft en de activiteiten in ons gemeenschapscentrum zijn alleen maar toegenomen.'

'Ik pleit ervoor in het eerste jaar van een bestuursperiode plannen op te maken voor alle beleidsdomeinen. Op basis daarvan krijg je dan een globaal bedrag, bijvoorbeeld via het Gemeentefonds. Met die envelop kun je daarna vijf jaar aan de uitvoering van je plannen werken. Dan ben je als gemeente verplicht zelf verantwoordelijkheid op te nemen. Vind je bijvoorbeeld een cultuurcentrum overbodig, dan is het aan de kiezer om je daar eventueel voor af te straffen. Nu vragen alle plannen te veel administratief werk van de gemeenten en te veel personeel op Vlaams niveau om ze te controleren. Gelukkig is het cultuurbeleidsplan er een-tje voor zes jaar en niet voor drie jaar zoals in de jeugdsector. Trouwens, de vrees dat gemeenten niets meer zouden doen als de Vlaamse verplichtingen wegvallen is onterecht. Dat hebben we gezien in de jeugdsector. We hebben nog nooit zoveel jeugdhuisen gehad als nu.'

Carlos Vloebergs: 'We willen cultuur dichterbij de mensen brengen. Het mag allemaal best wat minder hoogdravend.'

Tegelijkertijd proberen we de kinderen vanaf het basisonderwijs cultuur-minded te maken.'

Leen Van Lindt is hoofdredacteur van Lokaal en Bart Van Moerkerke is freelance journalist.

Europa verplicht ons land om in sneltempo werk te maken van afvalwaterzuivering. Maar niemand blijkt daarvoor over het nodige budget te beschikken. Er hangt de financieel zwaar geplaagde lokale besturen een hoge factuur boven het hoofd. Is de toestand enkel ernstig of ook hopeloos?

door Leen Van Lindt

Riolering dreigt onbetaalbaar te worden

De 'waterzuivering' omvat drie taken: het huis-aan-huis verzamelen van afvalwater, het transporteren ervan naar een waterzuiveringsinstallatie en ten slotte de waterzuivering zelf. In Vlaanderen zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de inzameling, het gewest (Aquafin) zorgt voor transport en zuivering.

Als Vlaanderen de deadlines van de Europese richtlijn stedelijk afvalwater en de kaderrichtlijn water wil halen, zijn grote inspanningen nodig. Om de gemeenten te stimuleren hun rioolstelsel sneller uit te bouwen, lanceerde het Vlaams gewest in 1996 het RIO-project. Dat voorziet in financiële en technische ondersteuning voor de gemeenten. Maar de jongste jaren overstijgt de vraag het aanbod.

22 miljoen euro per gemeente

Aquafin maakt zich ernstige zorgen over de verdere evolutie en trekt aan de alarmbel. Luc Bossyns, gedelegeerd bestuurder van Aquafin: 'De Europese kaderrichtlijn bepaalt dat we tegen 2015 voor de rivierbekkens een zekere graad van properheid moeten bereiken. Gemeenten spelen hierbij de belangrijkste rol. Vandaag is ons net redelijk uitgebouwd: 85% van de burgers heeft een verbinding met een riool (85% heeft een riool voor de deur, maar ondanks een verplichting is niet iedereen aangesloten, nvdr), maar slechts 57% van het water komt in een zuiveringsinstallatie terecht. Om dat verschil te overbruggen is de actie van de gemeenten doorslaggevend. De aanleg van bijkomende riolen en de verdere uitbouw van kleine zuiveringsinstallaties zijn noodzakelijk.'

Aquafin schat dat er gecumuleerd tot 2015 een investering nodig is van 7,5 miljard euro voor heel Vlaanderen. Daarvan neemt Aquafin 0,7 miljard euro voor zijn rekening, 6,8 miljard euro zal voor de gemeenten zijn. Dat betekent ruw geschat gemiddeld 22 miljoen euro per Vlaamse gemeente.

Luc Bossyns: 'Nu investeren de gemeenten jaarlijks 120 miljoen euro. Aan dit tempo hebben we 50 à 60 jaar nodig, maar we hebben maar 12 jaar. En dan praten we niet eens over het onderhoud en de exploitatiekosten van bestaande rioleringen. Dit kunnen gemeenten onmogelijk alleen dragen en de beschikbare middelen zijn totaal ontoereikend om de Europese richtlijn te halen. Minister Dua voorziet op jaarbasis steun voor de gemeenten maar het geld van de volgende twee jaar ligt nu al vast. Zo'n 200 projecten dreigen stil te vallen, meestal projecten die reeds gestart zijn. Aquafin

heeft de minister voorgesteld om die projecten te financieren tot er terug geld is. Bij de oprichting van Aquafin in 1991 hebben we een inhaal oefening gedaan ten aanzien van Europa. Ik denk dat er dringend eenzelfde beweging nodig is voor de gemeenten.'

Aquafin schat dat er tot 2015 een investering nodig is van 7,5 miljard euro. Daarvan neemt Aquafin 0,7 miljard euro voor zijn rekening, 6,8 miljard euro zal voor de gemeenten zijn.

Legaal maar niet correct

Heel wat gemeenten maken zich dus terecht zorgen over de ingediende projecten die geblokkeerd zijn. Zo ook Evergem. Peter Van de Veire, diensthoofd gemeentewerken: 'In opdracht van de administratie Wegen en Verkeer doen we een heraanleg van de gewestweg door Ertvelde. Gelijktijdig leggen we rioleringen aan waarvoor we rekenen op een Vlaamse subsidie. Het is echter onmogelijk om de strikte procedure te volgen omdat het een gecombineerd project is. Wij moeten meehuppelen in het schema van AWV. De vorige

minister van leefmilieu liet weten dat dit geen grond kon zijn om geen subsidie te krijgen. Deze versoepeling wordt nu volledig genegeerd en dit zonder waarschuwing. Dus dreigen we niet in aanmerking te komen voor subsidies. Dat is heel erg vervelend als je dat vier maanden na de aanbesteding verneemt. Voor het project in Ertvelde zullen we 1 miljoen euro extra moeten ophoesten.'

'De subsidie dient als een lokmiddel voor gemeenten om versneld te investeren in riolering en nu heeft ze voor gevolg dat gemeenten hun investeringen zullen uitstellen. Van een aannemer hoorde ik dat er in West-Vlaanderen zes aanbestede projecten worden afgeblazen. Het strenger hanteren van de procedure om minder projecten toe te kennen is op zich legaal maar de wijze waarop dit gebeurt, is niet correct', aldus Van de Veire.

Schepen van leefmilieu Hunfred Schoeters van Sint-Niklaas laat een heel ander geluid horen. 'Wij hebben niet zo'n problemen als de meeste gemeenten, maar dat is eerder toevallig. Omwille van de vrij grote overstromingsproblematiek in onze stad hebben we een hydronautstudie laten doen. Op basis daarvan hebben we samen met Aquafin een gescheiden stelsel aangelegd. Daar hebben we serieus wat subsidies van de Vlaamse gemeenschap voor gekregen en er zijn nog heel wat projecten die lopen. Al onze voorstellen zijn geprogrammeerd. Wij investeren vooral in gescheiden rioleringsstelsel en dat vindt Vlaanderen belangrijk. Wij hebben ook geen gecombineerde projecten', aldus schepen Schoeters.

Geen recht maar een gunst

Vlaams minister van leefmilieu Vera Dua bekijkt de zaak enigszins anders. 'Gemeenten gaan er te veel van uit dat het gewest alle rioleringen zal subsidiëren. Dat kan echter niet de bedoeling zijn. Het verlenen van een subsidie is geen recht maar een gunst. Toch stel ik vast dat gemeenten weinig rioleringen aanleggen zonder tussenkomst van het gewest. Ik besef wel dat het beschikbare budget niet volstaat om aan de grote vraag naar rioleringen te kunnen vol-

doen. We beschikken over 65 miljoen euro die we jaarlijks vastleggen. Eind 2002 hadden we voor 230 projecten, die technisch de goedkeuring hebben doorlopen, geen middelen meer om ze te subsidiëren. Deze vertegenwoordigen een totaal bedrag van 100 miljoen euro. Ik weet dat de gemeenten de budgettaire last niet alleen kunnen dragen. Daarom zal ik het probleem bij de nakende begrotingsbesprekingen aankaarten met de bedoeling meer middelen vrij te maken voor het aanleggen van riolering. Dit is belangrijk omdat Europa nauwlettend toekijkt op het zuiveringsbeleid.'

'Gemeenten gaan ervan uit dat het gewest alle rioleringen zal subsidiëren. Het verlenen van een subsidie is echter geen recht maar een gunst.'

'Toch zullen naast het gewest ook de gemeenten een extra inspanning moeten leveren inzake waterzuivering en inzameling van afvalwater. De Europese richtlijn bepaalt dat alle gebruikers een redelijke bijdrage moeten leveren in alle kosten voor de waterdiensten. Dit omvat dus ook rioleringen en de gemeenten zullen hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Dit hangt natuurlijk nauw samen met het opmaken van de zoneringsplannen door Aquafin waarbij ook gemeenten inspraak hebben. We moeten ons dus afvragen welke woning we nog willen aansluiten op het rioolstelsel. Daarover willen we in de toekomst praten met de gemeenten.'

Vlaams geld broodnodig

De stad Leuven heeft de afgelopen jaren goed geïnvesteerd in haar riolen. Dirk Robbeets, schepen openbare werken: 'Zeven jaar geleden besteedde de stad 2,5 miljoen euro aan een riool-informatiesysteem. Daardoor hebben we een goed zicht op waar de riolen liggen en in welke toestand ze zijn. We stelden toen vast dat we 120 kilometer meer riolen hebben dan we dachten. Samen met Knokke zijn wij de enige gemeente in Vlaanderen die zo'n onderzoek liet uitvoeren. Heel veel andere gemeenten weten dus nog niet waar ze precies voor staan. Een jaar geleden zat ik met een buurgemeente rond de tafel. Aan de hand van onze gegevens moest zij vaststellen dat haar kaarten helemaal niet overeenstemden met de reële situatie.' Hoe kijkt de universiteitsstad naar de toekomst? Schepen Robbeets: 'Als we ons rioolstelsel op peil willen houden kost ons dat al snel 5 tot 7 miljoen euro per jaar. Wij investeren sterk in straten en pleinen en als we die heraanleggen dan maken we daar gebruik van om ook het rioolstelsel aan te pakken. De Vlaamse subsidies zijn broodnodig om dit haalbaar te maken, maar ik stel vast dat die volkomen tekort schieten. Leuven staat ver inzake riolenbeleid, maar ook voor ons zal het een moeilijke opgave worden. Voor andere gemeenten is dit onmogelijk te realiseren. Als we zuiver water willen in Vlaanderen zal er nog zeer veel moeten worden geïnvesteerd. Europa tikt ons op de vingers als dat niet gebeurt. Het percentage gezuiverd water is heel laag vergeleken met de ons omringende landen. België zal meer dan een inhaalbeweging moeten doen.'

Leen Van Lindt is hoofdredacteur van Lokaal

Integraal cultuurbeleid in de gemeente: uitdagingen aangegaan!

Eén jaar geleden verscheen in *De Gemeente* een uitgebreide toelichting bij de inhoud en de kansen van het nieuwe decreet integraal lokaal cultuurbeleid. Eén jaar later is het overduidelijk dat de belangstelling van de gemeenten zo groot is dat er een voorlopige stop is ingevoerd. Ook blijkt dat er extra dynamiek in het gemeentelijke cultuurbeleid is ingezet. In dit artikel blikken we terug op het afgelopen jaar. Om het verteerbaar te houden spreiden we dit over twee nummers van *Lokaal*.

door Miek De Kepper

Eind 2002 hebben 198 Vlaamse steden en gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie een aanvraagdossier ter ondersteuning van het integrale cultuurbeleid ingediend. Twee aanvragen werden afgekeurd omdat de infrastructuur niet aanwezig was. 164 gemeenten hebben een goedgekeurd dossier en kunnen beginnen plannen; het overgrote deel is hier trouwens al mee bezig.

Tijdens de informatierondes in de aanloopfase van het decreet bleek al dat er veel belangstelling was. Uiteraard is er de aantrekkelijke financiële stimulans voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan, begeleid door de cultuurbeleidscoördinator. De uitvoeringssubsidie van één euro per inwoner is niet verwaarloosbaar, zeker in grotere steden en gemeenten. Maar er is wellicht meer. Vele gemeenten gaan in op de uitdaging om het cultuurbeleid in zijn totaliteit te benaderen. Vooral de schepenen van cultuur zijn gevoelig voor de voordelen van deze benadering. Via de nieuwe functie van cultuurbeleidscoördinator kunnen ze cultuur als globaal beleidsdomein op gemeentelijk niveau versterken. Dat

hiervoor extra middelen voorhanden zijn, is uiteraard mooi meegenomen maar mag gerelativeerd. Voor wat grotere steden en gemeenten weegt die financiële prikkel immers niet zo zwaar door, zeker niet wanneer er een cultuurbeleidscoördinator wordt aangeworven met een stevig profiel, hoge vereisten en een dito loonlast. Deze gemeenten investeren meer dan de beschikbare toelage, nog los van de extra werkingskosten wanneer de nieuwe medewerker aan de slag gaat!

Beleidsplanning: een leerproces

59 gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie hebben vóór 1 december 2002 zelfs al hun cultuurbeleidsplan ingediend. Inmiddels zijn 52 plannen goedgekeurd. Voor een grondige evaluatie is het nog te vroeg. Wat volgt zijn voorzichtige eerste indrukken, gebaseerd op fragmentarische lezing, gesprekken met de ambtenaren en met de cultuurbeleidscoördinatoren. Cultuurbeleidsplanning is voor de meeste gemeenten en ook voor veel betrokkenen (zoals de bibliotheken en in mindere mate de cultuurcentra) een nieuw ge-

ven. Het is een proces dat tijd en beleidsaandacht vergt. De kwaliteit van de plannen is meestal recht evenredig met de tijd en de energie die eraan besteed zijn.

Ondanks dit nieuwe gegeven en de tijdsdruk werd het planningsproces als een zinvolle denkoefening ervaren, waaraan men meestal niet uit vrije wil begonnen zou zijn. Het denkproces leidt overal tot nieuwe dynamiek. Daarenboven biedt een goed plan, gebaseerd op overleg met verenigingen, organisaties en bevolking, een extra legitimering voor het culturele veld. Het strategisch denken versterkt visieontwikkeling bij alle betrokkenen en plaatst cultuurbeleid hoger op de politieke agenda, al is dat uiteraard niet of nog niet het geval in al die gemeenten. Cultuurbeleidsplanning is vooral een leerproces.

Uit de meeste reacties blijken de positieve effecten in elk geval groter dan de nadelen. Het expliciet maken van de doelstellingen én van de bijhorende acties en middelen, roept soms weerstand en enige vrees op. Zal men ook afgerekend worden op het effectief realiseren van al die doelstellingen? Kan het bundelen van alle middelen – financiën en personeel – die in de gemeente aan cultuur besteed worden, leiden tot gemakkelijke besparingen? Kortom, heeft cultuurbeleidsplanning, hoe degelijk ook uitgevoerd, ongewenste neveneffecten? Een open vraag.

Communicatie en participatie?

De betrokkenheid van zowel organisaties als individuele belangstellenden is een rode draad doorheen het decreet. Voor de cultuurcentra en de bibliotheken, die meer instellingsgericht werkten, was het inbrengen van de gemeentelijke context en vooral het bevragen vanuit de (niet-)gebruikers niet altijd evident, maar het leverde wel een meerwaarde op. Een intense communica-

Vele gemeenten gaan in op de uitdaging om het cultuurbeleid in zijn totaliteit te benaderen.

'Kulturama': een mooi resultaat van de samenwerking van de stad Leuven met professionele culturele spelers.

tie had er eerder beperkt plaats, wegens tijdsgebrek, omwille van de timing of onvoldoende vertrouwdheid met dit aspect. Bij het planningsproces van het globale gemeentelijk cultuurbeleid is de participatie een verhaal met wisselend succes. Soms is er maar geringe publieke belangstelling; soms levert zelfs een grote opkomst niet meteen nieuwe inzichten op. In vele gemeenten zijn hier ernstige inspanningen gebeurd, niet steeds met evenveel resultaat. Ook hier is men ter plaatse op zoek naar de optimale methodieken. In de gemeenten die vrij laat startten en toch vóór 1 december hun beleidsplan wilden indienen, stond de cultuurbeleidscoördinator zeker onder druk en heeft vooral het participatieaspect, dat het meest tijdrovende is, hieronder geleden.

Niet alleen de noodzaak van degelijke communicatie met de bevolking maar vooral de onderlinge communicatie tussen al wie met cultuur bezig is in de gemeente, van professionele organisaties tot kleine clubs, drijft trouwens steeds boven als prioritair aandachtspunt. De planningsprocessen hebben wel duidelijk gemaakt dat er in Vlaanderen heel veel mensen op heel uiteenlopende manieren met heel diverse vormen van cultuur actief bezig zijn.

De inhoud

Inhoudelijk wordt een breed cultuurbegrip gehanteerd. Opvallend is de aandacht voor

erfgoed en daarmee verbonden cultuurtoerisme. De besteding van de extra subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan (één euro per inwoner) is erg uiteenlopend maar erfgoed en projectwerking in samenwerking met het verenigingsleven komen geregeld voor.

Gemeenschapsvorming wordt overwegend ingevuld via steun aan allerlei initiatieven onder meer door infrastructuur en door zorg voor het verenigingsleven. In die context komen ook animatie en 'cultuur als feest' naar voor. Afhankelijk van de gemeente wordt gemeenschapsvorming ingevuld via initiatieven voor specifieke doelgroepen en/of in deelgemeenten en wijken. Hoe specifieke thema's zoals culturele diversiteit en aandacht voor moeilijker bereikbare doelgroepen worden benaderd is (uiteraard) erg afhankelijk van de lokale situatie. Er is zeker schroom om in dit verband te 'problematiseren' en men zoekt positieve benaderingen via laagdrempelige activiteiten enzovoort. Maar soms is het feit dat enige duiding hierover ontbreekt ook veelzeggend. Gemeenschapsvorming, culturele diversiteit en het betrekken voor moeilijk bereikbare groepen verdienen in de nabije toekomst in elk geval extra aandacht en ondersteuning.

In Lokaal 8 bespreken we nog een aantal evoluties van het vernieuwde lokale cultuurbeleid.

Miek De Kepper is directeur van Steunpunt Lokaal Cultuurbeleid

Cultuurspreiding: cijfers en commentaren

Provincie (# gemeenten)	Ingediende aanvragen	%	Ontvangen beleidsplannen
Antwerpen (70)	46	66	15
Limburg (43)	33	77	16
Vlaams-Brabant (65)	40	62	8
West-Vlaanderen (64)	43	67	15
Oost-Vlaanderen (65)	25	39	5
Brussel (19 + VGC)	9+ VGC	50	1
TOTAAL	197		60

We zien een behoorlijke spreiding over Vlaanderen, met uitzondering van de provincie Oost-Vlaanderen. Dit beeld werd voorheen ook al vastgesteld bij de spreiding van de culturele centra en recent nog bevestigd in het ruimere onderzoek over cultuurspreiding en cultuurregio's. De 'historische' voorsprong speelt hier beslist een rol. Gemeenten die vroeger al veel aandacht besteedden aan cultuur, gaan ermee door. De aanwezigheid van cultureel deskundig personeel (ambtelijk en politiek) bevordert de belangstelling en dus ook de dossiervorming en in dit geval een snelle aanvraag. In Limburg speelt mee dat nogal wat culturele centra geëvolueerd zijn naar gemeenschapscentrum. Toch is dit zeker niet de enige verklaring. In Oost-Vlaanderen zijn er immers ook veel gemeenten met cultureel personeel. Anderzijds is er veel belangstelling vanuit Vlaams-Brabant, dat nochtans het hoogste aantal kleine gemeenten telt die aan het begin van hun traject staan en die deze kans wel grijppen. Dit decreet – althans in aanzet – werkt dus corrigerend in vergelijking met het vroegere plaatje van de culturele centra.

aantal inwoners	% per categorie
< 10.000	45
10.000-20.000	60
20.000-30.000	79
30.000-40.000	76
> 40.000	68

Bij de start was het een open vraag welke gemeenten een beroep zouden doen op het decreet. Die bezorgdheid gold zeker voor kleinere gemeenten. Wanneer we de gemeenten samenbrengen volgens inwonersaantal en per categorie nagaan hoeveel gemeenten een aanvraag hebben ingediend, levert dit bovenstaande cijfers op.

De gemeenten met minder dan 10.000 inwoners scoren het laagst. Zij kunnen subsidie krijgen voor een halftijds cultuurbeleidscoördinator, maar twijfelen soms of er een voldoende stevig takenpakket voorhanden is. Toch is 45% kleine gemeenten een behoorlijk percentage. Voor hen is de stap vaak het grootst. Bovendien mag verwacht worden dat de nieuwe injectie hier ook het meest zichtbaar zal zijn. Kleinere gemeenten die de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd voor degelijke maar kleinschalige infrastructuur, komen nu in beeld. De intergemeentelijke aanpak is trouwens een bijkomend interessant spoor. Schelle en Hemiksem hebben als eerste resoluut gekozen voor een stevig gefundeerde gezamenlijke aanpak van hun cultuurbeleid. Daarover leest u meer in het interview in dit nummer van Lokaal.

Wijzigingen decreet lokaal cultuurbeleid

De Commissie Cultuur besprak op 25 februari 2003 de voorgestelde wijzigingen van het decreet houdende het lokaal cultuurbeleid en keurde deze goed. De wijzigingen omvatten de ombuiging van de geldstroom van het streekgerichte bibliotheekbeleid: de 0,6 euro wordt in 2003 en 2004 rechtstreeks aan het VCOB gestort in plaats van aan de gemeenten. Het VCOB stelt zich in ruil borg voor de realisatie van de digitale centrale catalogus (Vlacc2). Alle partijen zijn het erover eens dat de nieuwe beheersovereenkomst van het VCOB op dat vlak een resultaatverbintenis moet zijn. De Commissie Cultuur gaf dus geen gehoor aan het VVSG-pleidooi wat de middenstroom voor het streekgericht bibliotheekbeleid betreft. De VVSG zal de besteding van die middelen ten dienste van de bibliotheekgebruiker en de lokale bibliotheekwerking des te intenser opvolgen, onder meer via haar vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van het VCOB. De gemeentelijke vertegenwoordigers in de provinciale overlegplatforms kunnen die aandacht en alertheid versterken.

Naast de wijziging van artikel 74 belangen ook de andere amendementen de gemeenten aan:

- De feitelijke situatie wordt gelegitimeerd. Daardoor wordt de 1euro-subsidie, berekend vanaf 1 januari 2003, toegekend aan gemeenten die hun cultuurbeleidsplan indienden voor 1 december 2002 en waarvan het plan is goedgekeurd.

- Een gemeente die in 2002 een subsidieaanvraag indiende voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan waaraan een intentieverklaring is gekoppeld, hoeft deze verklaring niet opnieuw in te dienen.

- Als de gemeente over een gesubsidieerde cultuurbeleidscoördinator beschikt moet zij haar cultuurbeleidsplan indienen ten vroegste zes maanden na de aanvraag en uiterlijk binnen een jaar na de datum vanaf wanneer de subsidie bedoeld in art 21§1, krachtens artikel 23§1 wordt berekend.

- De indiening van het cultuurbeleidsplan is voortaan gekoppeld aan het in dienst zijn van de cultuurbeleidscoördinator. Daardoor vervalt de termijn van drie maanden om na goedkeuring van de aanvraag een coördinator in dienst te hebben.

De wijzigingen van het decreet zijn op 12 maart 2003 goedgekeurd door het Vlaamse parlement.

Hilde Plas

VVSG - week

Elke dinsdag kort nieuws
voor het lokaal bestuur

Gratis elektronische nieuwsbrief
op uw e-mail

Een abonnement neemt u langs <http://www.vvsg.be>

Aanzienlijke verlichting aansprakelijkheid statutaire personeelsleden

Vanaf 9 maart 2003 is de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van statutaire personeelsleden aanzienlijk lichter geworden. Voortaan kunnen ze nog aangesproken worden door de schadelijder of door hun werkgeverbestuur bij bedrog, zware schuld en lichte schuld die eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt. Contractuele en statutaire personeelsleden worden voortaan dus op dezelfde voet behandeld. Met deze wet komt de federale overheid tegemoet aan een aantal arresten van het Arbitragehof. De nieuwe regeling vindt u in de wet van 10.02.2003 betreffende de aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen, B.S. 27.02.2003, met een bespreking op de www.vvsg.be. (Inforumnr. 183136)

Marijke De Lange

Vlaamse regering betaalt sociaal vangnet onthaalouders

Op 1 april treedt het sociale vangnet voor opvanggezinnen in werking. Het geeft onthaalouders die aangesloten zijn bij een erkende dienst, sociale rechten zoals de opbouw van een eigen pensioen, een uitkering bij ziekte en arbeidsongeval en het recht op kinderbijslag. Ook krijgen ze een vergoeding indien een kind, buiten hun wil om, niet naar de opvang komt. Het sociale vangnet is een belangrijke stap vooruit in het waarderen van de onthaalouder, die maatschappelijk een belangrijke taak vervult. Zowel op federaal als op Vlaams niveau is er de jongste weken hard gewerkt om alles klaar te krijgen. De Vlaamse regering heeft nu, op voorstel van minister van Welzijn Mieke Vogels, beslist de volle meerkost voor het sociale vangnet op zich te nemen. Concreet gaat het vooral om de werkgevers- en werknemersbijdragen om het nieuwe systeem te realiseren. De werknemersbijdrage die opvanggezinnen moeten betalen, zal gecompenseerd worden door een verhoging van de kostenvergoeding. Op die manier zal de sociale bescherming hun niets kosten. Ook de diensten krijgen een extra vergoeding voor de bijkomende administratieve taken. Deze administratiekost zal gerealiseerd worden via een verhoging van het basisbedrag per subsidiale schijf van minimaal 7 opvanggezinnen dat geldt bij het realiseren van een minimum-aantal plaatsingsdagen. Concreet gaat het om ongeveer 170 euro per jaar per opvanggezin dat vergoed zal worden aan de dienst. (Zie: Inforumnummer 181700)

Ann Lobijn

Gemeentefinanciën in Zuid-Afrika

De VSG kreeg onlangs een vraag uit Canada, waar men op zoek is naar mensen die hun expertise over gemeentefinanciën ter beschikking willen stellen voor een project in Zuid-Afrika. Het zou de bedoeling zijn gedurende twee jaar deel uit te maken van een groep van tien consultants die opdrachten uitvoeren in verschillende Zuid-Afrikaanse gemeenten. Advies verlenen en plaatselijke capaciteit inzake financieel management opbouwen zijn de opdrachten.

Geïnteresseerden moeten minimaal tien jaar ervaring hebben in lokale financiën: planning, budgetteren en rapporteren. Ook kennis van overheidsopdrachten, schuldfinanciering en systeembeheer is vereist. Verder moeten de kandidaten ervaring hebben in het opleiden van personeel.

Wie interesse heeft kan contact opnemen met Alan Wilson, Cowater International Inc., Ottawa Canada (tel. 613-722-6434; fax 613-722-5893; awilson@cowater.com).

Jan Leroy

Gecoördineerde wettekst arbeidsreglementen op www.vvsg.be

Op algemeen verzoek vindt u op www.vvsg.be een officieuze coördinatie van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, zoals het laatst gewijzigd bij wet van 18 december 2002. Belangrijk om te weten is dat werkgevers-lokale besturen die vanaf 1 juli 2003 een arbeidsreglement moeten hebben, de (bij artikel 6 van de wet bepaalde) vermeldingen in het arbeidsreglement kunnen opnemen zonder hierbij de onderhandelings- en overlegprocedures (regels vakbondsstatuut) te volgen, wanneer het teksten betreft die al van kracht zijn op 1 juli 2003.

Marijke De Lange

uw personeelsadvertentie in deze nieuwsbrief én in VVSG-week én op www.vvsg.be

tel. 02/233.20.77, nicole.vanwichelen@vvsg.be

OCMW Maasmechelen

Het OCMW van Maasmechelen organiseert een selectieproef, met het oog op de benoeming in vast verband, voor

maatschappelijk werk(st)er

voor het rusthuis St.Jan
(m/v), niveau B, voltijdse functie

Diplomaverreisten:

Diploma van maatschappelijk werk(st)er
Diploma van sociaal verpleegkundige

deskundige coördinatie-paramedicus

voor het dagverzorgingscentrum "De Linde"
(m/v), niveau BV, voltijdse functie

Diplomaverreisten:

Diploma van

- gegradueerde in de ergotherapie
- gegradueerde in de kinesitherapie
- gegradueerde in de logopedie

Indien u meer informatie wenst over deze functies, kunt u contact opnemen met Giel Vranken, secretaris OCMW, tel. 089/76.17.32

Stuur uw sollicitatiebrief met CV en kopie van uw diploma aangetekend naar OCMW Maasmechelen, personeelsdienst, Langstraat 31, 3630 Maasmechelen. Uiterste inschrijvingsdatum: **woensdag 30 april 2003**.

Beslissingsprocedure afwijkingsmogelijkheid voor daklozen

De sociale huurwet regelt het aanvragen van een afwijkingsmogelijkheid voor daklozen. De VVSG krijgt soms vragen van OCMW's over de beroepsprocedure die de sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) kan instellen bij een negatieve beslissing. We zetten hier kort de beslissingsprocedure op een rij.

Wanneer de SHM wenst in te gaan op de vraag tot afwijking op basis van dakloosheid, moet zij hiervoor toestemming vragen aan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM). Het advies van de opdrachthouder (VHM-commissaris) wordt bij de vraag tot toestemming gevoegd. De VHM geeft binnen acht werkdagen na ontvangst van het dossier haar beslissing aan de SHM en aan de VHM-commissaris/opdrachthouder. Bij akkoord van de VHM kan de afwijking worden toegepast. Als de VHM niet akkoord gaat, is er weinig aan te doen. (Theoretisch is het mogelijk hiertegen in beroep te gaan bij de Raad van State.) Als de VHM binnen de termijn van acht dagen geen kennisgeving doet, is de beslissing van de SHM goedgekeurd.

Wanneer de SHM niet wenst in te gaan op de vraag tot afwijking op basis van dakloosheid, zijn er twee mogelijkheden. Ofwel neemt de SHM een negatieve beslissing binnen tien werkdagen na ontvangst van het verzoek en brengt ze dit ter kennis van de verzoeker. Ofwel neemt ze geen beslissing binnen tien werkdagen.

In beide gevallen kan een beroepsprocedure worden ingezet bij de VHM. Deze verloopt als volgt:

- de verzoeker-dakloze richt een gemotiveerd verzoek tot de VHM,
- de VHM wint advies in van de SHM en van de VHM-commissaris/opdrachthouder en brengt binnen twintig werkdagen na ontvangst van het verzoek haar beslissing ter kennis van de verzoeker en de opdrachthouder.

Indien de beslissing van de VHM positief is, zal de afwijkingsmogelijkheid moeten worden toegepast door de SHM. Indien de beslissing van de VHM negatief is, wordt de afwijkingsmogelijkheid niet toegepast. Indien men hiertegen verdere stappen wil ondernemen, moet men zich voldoende gemotiveerd tot de Raad van State richten met een verzoek tot schorsing of vernietiging van de beslissing van de VHM. Indien de VHM niet binnen twintig werkdagen na ontvangst van het verzoek haar beslissing betekent, wordt het verzoek geacht aanvaard te zijn en zal de SHM bijgevolg de afwijkingsmogelijkheid moeten toepassen.

Lut Verbeek

Maak vrijmaking energiemarkt verteerbaar voor de burger

Eind deze maand krijgen alle inwoners van uw gemeente een brief van de intercommunale in de bus met de melding dat ze vanaf juli hun leverancier van elektriciteit en eventueel aardgas vrij kunnen kiezen. Alleen, de vrijmaking van de energiemarkt is een zo complex geheel dat wat bijkomende toelichting door gemeente of OCMW zeker gewenst is. De VREG kan daarbij inspiratie leveren.

Advies geven aan uw burgers over welke leverancier ze moeten kiezen voor hun elektriciteit of aardgas mag natuurlijk niet. Als gemeente of OCMW mag u zelfs geen voorkeur laten blijken voor de standaardleverancier met wie uw intercommunale in zee gaat. Netbeheerders zijn immers wettelijk verplicht alle aanbieders strikt gelijk te behandelen. Uiteraard geldt dat ook voor de aandeelhouders van die intercommunales, de gemeenten zelf.

Gemeente en OCMW hebben wel de opdracht hun inwoners correct te informeren. Die moeten

in de eerste plaats gerustgesteld worden dat ze in elk geval ook na 30 juni stroom en gas zullen blijven krijgen. Daarnaast is een minimaal zicht op het onderscheid tussen de leverancier (een commercieel bedrijf dat de gebruiker moet kiezen) en de netbeheerder (de intercommunale) belangrijk. Bij de burgers kunnen ook vragen opduiken over groene stroom: hoe kan ik die kopen en hoe komt die bij mij terecht? En de OCMW-cliënteel wil misschien weten of de regeling over minimale elektriciteitsleveringen ook na de vrijmaking van kracht blijft.

Al deze vragen (en een pak andere) komen aan bod in een document dat de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) heeft samengesteld. Het is beschikbaar via www.vvsg.be (kies financiën). Op www.vreg.be is ook allerlei achtergrondinformatie beschikbaar. We raden de gemeenten en OCMW's aan deze teksten te gebruiken voor het lokale informatieblad of voor andere communicatie-initiatieven. Een link leggen op de gemeentelijke webstek is een ander idee.

Jan Leroy

Stad Ninove

Werft aan en gaat over tot de aanleg van een werfreserve (3 jaar) van een (m/v)

stadssecretaris

Ninove is een stad gelegen in het zuiden van Oost-Vlaanderen en is opgenomen in de klasse van gemeenten tussen 35.001 en 50.000 inwoners (klasse 19).

Uw functie

U wordt belast met de algemene leiding van de stedelijke administratie en beschikt over leidinggevende capaciteiten op strategisch en menselijk vlak. U staat met raad en daad het College van Burgemeester en Schepenen bij. U weet mensen te motiveren en te stimuleren en werkt samen met de diensthoofden aan verbeteringen en vernieuwingen in de stedelijke administratie.

In uw communicatie maakt U gebruik van de nieuwe technologieën.

Informatie en kandidaatstelling

U kan de volledige functiebeschrijving en aanwervingsvoorwaarden bekomen bij de stad Ninove, Personeelsdienst, Centrumlaan 100 te 9400 Ninove (tel. 054-31.32.33) ofwel via e-mail: personeelsdienst@ninove.be

Kandidaturen dienen per aangetekende brief en op straffe van uitsluiting samen met een voor eensluidend afschrift van het (de) diploma(s) te worden toegestuurd aan het College van Burgemeester en Schepenen, Centrumlaan, 100 te 9400 Ninove, uiterlijk op **30 april 2003**.

Ondernemers, welkom!

Test klantvriendelijkheid gemeentelijke dienstverlening

Unizo Regio Mechelen heeft in het najaar van 2002 dertien gemeenten uit de regio getest op hun klantvriendelijkheid voor gemeentelijke dienstverlening, specifiek voor zelfstandige ondernemers. Het globale rapport met de belangrijkste conclusies werd op 25 februari voorgesteld aan de burgemeesters en schepenen voor lokale economie. Weldra bespreken de individuele rapporten ook met de gemeentebesturen. Doel is tot een constructief overleg te komen over hoe de gemeenten op een KMO-vriendelijke manier hun dienstverlening kunnen uitbouwen.

De test werd op drie verschillende manieren uitgevoerd:

1. via bezoek aan de gemeentelijke website,
2. via telefonisch contact met de gemeente door een anonieme ondernemer en
3. via bezoek aan gemeenten door een anonieme ondernemer.

Een belangrijke conclusie is dat lokale economie weliswaar in elke gemeente op de beleidsagenda staat (elke gemeente heeft een schepenen voor lokale economie) maar dat de gemeenten weinig dergelijke ondernemersvragen krijgen en er dus niet altijd goed op voorbereid zijn. Zij vertonen wel een grote bereidheid om te helpen. Vragen met betrekking tot milieu en ruimtelijke ordening zijn meestal het makkelijkst op te lossen omdat lokale besturen voor deze beleidsdomeinen over de nodige expertise beschikken. Verdere conclusies vindt u in de perstekst op www.vvsg.be/werkgelegenheid.

Meer info: UNIZO Regio Mechelen, Oude Brusselsestraat 14, 2800 Mechelen of via tel. 014/414371 en marleen.goossens@unizo-mechelen.be. Een uitvoeriger bespreking verschijnt in Lokaal nummer 8.

Stefan Thomas

Brandkasten

15% korting

voor meer informatie:

Viviane Arents & Ingrid Vankelecom

02/233.20.47-67 - fax 02/230.91.91

scherpe prijzen & snelle service
VVSG-aankoopdienst

Milieuconvenant (1): beoordeling eerste jaarplanning

Eind februari ontvingen de gemeenten de definitieve beoordeling van het milieujaarprogramma (MJP) 2002. De 227 gemeenten die de samenwerkingsovereenkomst tussen gewest en gemeenten 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' (opvolger van het milieuconvenant) ondertekenden, weten nu of hun planning voor 2002 is goedgekeurd en of ze aanspraak kunnen maken op de convenant-subsidies voor dat jaar. De voorlopige beoordeling eind vorig jaar was voor geen enkele gemeente globaal positief uitgevallen; de gemeenten mochten daarna nog aanvullende informatie doorsturen.

Van de 227 gemeenten (74%) die willen instappen in de samenwerkingsovereenkomst, zijn er maar zes volledig afgekeurd. Daarnaast werden 23 gemeenten globaal goedgekeurd, maar afgekeurd voor instrumentarium, vaste stoffen (afval en productbeleid) en/of water. Volgens de letter van de overeenkomst had de afkeuring van een van deze verplichte onderdelen tot een afkeuring van de hele overeenkomst moeten leiden. Het aantal afkeuringen voor de andere clusters valt mee: naast de zes gemeenten die voor de hele overeenkomst werden afgekeurd, gaat het om negen afkeuringen voor natuur, vier voor hinder, drie voor

mobiliteit en drie voor energie.

Voor het overstappen van niveau 1 naar niveau 2 werden zeven gemeenten globaal afgekeurd en 66 gemeenten (21%) goedgekeurd, waarvan vaste stoffen (53 goedkeuringen op 68 intekeningen) en energie (50 goedkeuringen op 58 intekeningen) de populairste clusters niveau 2 blijven. Negentig gemeenten krijgen een gedeeltelijke loonsubsidie voor een duurzaamheidsambtenaar.

Het cluster doelgroepenbeleid was het minst populair: minder dan de helft van de gemeenten die de overeenkomst tekenen, kiezen ervoor (111 intekeningen, waarvan 20 op niveau 2, tegen 116 gemeenten die niet tekenen). Ook bij de beoordeling springt dit cluster er tussenuit: minder dan de helft van de gemeenten die het tekenen, krijgen een goedkeuring (51 goedkeuringen of 17%, waarvan vijf op niveau 2, tegen 60 afkeuringen). Honderd gemeenten zijn goedgekeurd voor alle aangevraagde onderdelen van de overeenkomst.

Een paritair samengestelde arbitragecommissie heeft zich eind januari uitgesproken over deze beoordelingen. In de arbitragecommissie heeft de VVSG zich gefocust op de afbakening van criteria die een globale deliberatie

toelaten van gemeenten bij wie een onvoldoende op één of enkele onderdelen zou leiden tot verlies van alle subsidie voor de hele overeenkomst of voor de duurzaamheidsambtenaar. Een regelmatig terugkerende bemerking was de mate van detaillering van de vereiste planning ter uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst. De VVSG heeft er zoveel mogelijk voor gepleit er rekening mee te houden dat de rapportering over 2002 uitsluitend zal geven over wat de gemeente effectief uitgevoerd heeft. Er is inderdaad van enige 'deliberatie' sprake geweest op basis van welomlijnde criteria, zodat in nogal wat gevallen gemeenten ondanks één of enkele minder belangrijke 'onvoldoendes' toch globaal een positieve beoordeling kregen. Dit vermeed dat de hele overeenkomst of de subsidie voor een duurzaamheidsambtenaar zou vervallen. Een dergelijke deliberatie is niet gebeurd bij de voorlopige beoordeling in september 2002. Daardoor kwam deze zo schokkend over. Deliberatie bij deze eerste evaluatie betekent echter niet noodzakelijk dat zij automatisch ook zo zal gebeuren bij latere evaluaties, met andere woorden: er wordt van de gemeente verwacht dat ze inspanningen doet om bij te benen.

Steven Verbanck

Milieuconvenant (2): eerste betalingen en tweede jaarprogramma

Op basis van de beoordeling van het milieujaarprogramma (MJP) 2002 wordt voor de goedgekeurde clusters het subsidiebedrag vastgelegd op de Vlaamse begroting en worden de 'voorschotten' voor 2002 uitbetaald. Maar zodra er één cluster afgekeurd is (121 gemeenten zijn in dat geval), zal de gemeente eerst de overeenkomst opnieuw moeten ondertekenen zonder het afgekeurde cluster. Gemeenten die het afgekeurde cluster in 2003-2004 opnieuw willen proberen, moeten de overeenkomst een derde keer tekenen voor de jaren 2003-2004 met de afgekeurde clusters er opnieuw bij. Het kabinet-Dua erkent dat deze herondertekening nogal kafkaïaans overkomt. Daarom zoekt het een andere manier om aan de eigen Vlaamse begrotingstechnische eisen te voldoen, maar daarover is er nog geen duidelijkheid.

Nu het MJP 2002 (planning 2002) is beoordeeld, nadert de deadline voor het MJP 2003 (rapportering 2002 en planning 2003). Het aanspreekpunt heeft toegezegd dat gemeenten tegen 1 april alleen het ontwerp van MJP 2003, goedgekeurd door het schepencollege, hoeven in te sturen. Als ze dat inderdaad gedaan hebben, moeten ze nadien wel melden of er wijzigingen zijn aangebracht aan het MJP naar aanleiding van de besprekingen in de milieuraad en/of de gemeenteraad (en zo ja, welke). Een algemeen uitstel van een maand vragen we liever niet. Dat leidt immers tot een onoverzichtelijk sneeuwbaaleffect van de opeenvolgende termijnverlengingen. Als gemeenten hun MJP later insturen, dan vraagt het gewest namelijk ook hun termijn (voor de voorlopige beoordeling van het MJP, namelijk 1 juli 2003) te verplaatsen en hebben gemeen-

ten nog minder tijd om hun MJP bij te sturen. Ondertussen is er weinig vooruitgang geboekt bij de beoordeling en uitbetaling van de afgelopen milieuconvenants. Blijkbaar hanteert men hier het LIFO-principe (last in first out): de samenwerkingsovereenkomst met haar dwingende termijnen gaat voor op de afgelopen convenants. Op een totaal van 37,4 miljoen euro aan subsidies voor het milieuconvenant 2000-2001 zijn de uitbetalingen gestegen van 9 miljoen euro (24%) in februari 2002 (waarvan de helft voorschot op de basisovereenkomst) tot 12,4 miljoen euro (33%) in februari 2003. Dat blijkt uit de cijfers die periodiek moeten worden voorgelegd aan het MILO, het geregelde overleg tussen gemeenten, gewest en provincies.

Meer info: www.vvsg.be/omgeving of www.samenwerkingsovereenkomst.be

Steven Verbanck

Huurders op de zwarte lijst

Sinds 1 januari 2003 is op initiatief van het Algemeen Eigenaarsyndicaat (AES) een zwarte lijst voor huurders operationeel. Een huurder die drie maanden of meer zijn huurgeld niet heeft betaald, kan daar door de verhuurder op worden gezet. Eerst moet hij de huurder wel een aangekende brief sturen met de aanmaning om binnen twintig dagen de schuld te vereffenen of een redelijk afbetalingsplan voor te stellen. Reageert de huurder hier niet op, dan kan de verhuurder hem op de zwarte lijst laten plaatsen. Andere eigenaars/verhuurders kunnen tegen betaling de databank raadplegen.

Op 20 december 2002 heeft de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer bekend gemaakt dat de lijst onwettig is. Het is een vorm van buitengerechtelijke geschillenbeslechting zonder garanties op transparantie (het informaticabedrijf Checkpoint is enkel bereikbaar via een postbus), onpartijdigheid en betrouwbaarheid van de opgeslagen gegevens. (Men rekent op de 'verklaring op eer' van de verhuurder.) De kans dat de huurders ten onrechte als wanbetaler worden opgeslagen, is zeker niet uit te sluiten. Daarom vindt ook de VVSG de lijst onaanvaardbaar. De huurdersbonden en het Vlaams Overleg Bewonersbelangen zijn volop bezig het juridisch verweer te organiseren. Ook de OCMW's kunnen een bijdrage leveren. Vooral helpen vermijden dat cliënten op de lijst terecht komen, lijkt ons een uitgesproken taak voor de OCMW's.

Op www.vvsg.be (knop 'Welzijn' onder 'huurachterstallen') vindt u een pamflet (hadoc2) waarmee OCMW's hun cliënten op de hoogte kunnen brengen van het bestaan van de zwarte lijst en hen ook actief uitnodigen om een regeling te treffen voor eventuele huurachterstallen zodat de verhuurder hen er niet op kán zetten. Cliënten met een huurachterstal van drie maanden of meer worden extra aangespoord om

contact te nemen met de sociale dienst. Als hun verhuurder per aangekend schrijven al bedreigd heeft met opname op de zwarte lijst, moeten ze onmiddellijk contact opnemen met het OCMW. Als ze niet binnen twintig dagen reageren kan de verhuurder hen immers op de lijst plaatsen. Maatschappelijk werkers met dergelijke cliënten wordt aangeraden binnen twintig dagen in naam van de huurder een brief naar de verhuurder te sturen met een afbetalingsvoorstel of de mededeling dat binnen afzienbare tijd een afbetalingsvoorstel zal worden gedaan. Tevens doet men er goed aan zijn verzet tegen opname op de zwarte lijst kenbaar te maken. Indien de huurder niet heeft betaald omdat hij een geschil heeft met de verhuurder, wordt daar in dit schrijven naar verwezen. Bij akkoord van de cliënt is het aangewezen de huurdersbond op de hoogte te brengen van de correspondentie, zodat die de zaak juridisch kan opvolgen. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of een reactie binnen twintig dagen voldoende is om niet op de lijst te komen. Wie cliënten kent die al langer dan twintig dagen geleden een schrijven hebben gekregen van de verhuurder maar hier niet op reageerden, kan hen het best onmiddellijk doorverwijzen naar de huurdersbond voor juridische opvolging. Ondertussen kan het OCMW met de cliënt aan de betalingsachterstand werken.

Ten slotte onderstrepen we dat sinds 1 januari 2003 elke gerechtelijke vordering voor de vrederechter tot inning van huurachterstal of tot uithuiszetting voorafgegaan moet worden door een uitnodiging tot minnelijke schikking. Huurders worden dus best aangemoedigd deze verzoeningsprocedure te benutten en bij huurachterstal in samenwerking met het OCMW een afbetalingsplan uit te werken.

Lut Verbeeck

Welke tarieven kan een dienst schuldbemiddeling vragen?

De wet collectieve schuldenregeling voorziet in een globale regeling voor alle schulden van personen met een overmatige schuldenlast. Vorig jaar werden 7200 berichten van collectieve schuldenregeling geregistreerd. De procedure wordt voor de beslagrechter gevoerd. Indien deze het verzoekschrift aanvaardt, zal hij een schuldbemiddelaar aanduiden. Dat kan een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een notaris zijn ofwel een erkende dienst schuldbemiddeling van een OCMW of een CAW. Hij zal een aanzuiveringsregeling uitwerken op basis van het principe dat de regeling de schuldenaar in staat moet stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en een menswaardig bestaan te leiden. Dezelfde wet voorziet in de oprichting van een Fonds ter bestrijding van Overmatige Schuldenlast (inwerkingtreding januari 2003) dat gefinancierd wordt door de kredietsector (inkomsten van het Fonds 2.500.000 euro). Het Fonds moet het onbetaald gebleven saldo van het ereloon en de kosten van de schuldbemiddelaar vergoeden. Schuldenaars met een over-

matige schuldenlast zijn immers niet altijd in staat om ook nog de schuldbemiddelaar te betalen.

Fonds en diensten schuldbemiddeling

Het ereloon en de kosten van de schuldbemiddelaar bestaan uit forfaitaire vergoedingen (KB van 18 december 1998 houdende vaststelling van de regels en de barema's tot bepaling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar). De diensten schuldbemiddeling die optreden in het kader van de wet collectieve schuldenregeling hebben dit KB tot op heden verschillend toegepast. Elementen die hierbij een rol spelen, zijn het beleid van het OCMW of CAW waartoe de dienst behoort, de specifieke positie van de cliënt met een overmatige schuldenlast en de administratieve verwerking van de verschillende tarieven. Sommige diensten passen het KB gedeeltelijk toe, enkele vragen een forfait, nog andere brengen geen kosten in rekening. De beleidsgroep schuldbemiddeling heeft deze problematiek al meermaals besproken.

Rekening houdend met het feit dat enerzijds steeds meer diensten een erkenning schuldbemiddeling krijgen en er dus meer diensten de collectieve schuldenregeling zullen kunnen aanbieden en dat anderzijds het Fonds begin dit jaar in werking is getreden, werd de noodzaak ingezien om een eenvormiger beleid voor de tarifiering te voeren.

Richtlijn directiecomité VVSG

Het directiecomité van de VVSG heeft tijdens haar vergadering van 21 februari voor duidelijkheid gekozen. De VVSG stelt voor dat diensten schuldbemiddeling die optreden in het kader van de wet collectieve schuldenregeling de tarifiering hanteren zoals uiteengezet in voormeld KB.

Indien de cliënt deze tarieven niet (volledig) kan betalen, zal de dienst schuldbemiddeling een aanvraag tot betaling van de vergoeding indienen bij het Fonds ter bestrijding van Overmatige Schuldenlast.

Ella Neirinck

Nieuwe omzendbrief wachtregister - attesten Raad van State

Asielzoekers van wie de asielaanvraag werd afgewezen kunnen bij de Raad van State beroep indienen. Zolang dat hangende is, hebben zij recht op steun van het toegewezen OCMW. Dat moet zijn informatie halen uit het wachtregister. Die was echter niet steeds actueel. Daarom leverde de griffie van de Raad van State aan het OCMW of aan de asielzoeker maandelijks attesten af. Vanaf 1 juni 2003 zal dat niet meer gebeuren. Het OCMW kan het bewijs dat het beroep nog hangende is, enkel nog uit het wachtregister halen.

Wanneer een asielzoeker wordt afgewezen, moet het OCMW de steunverlening in principe stopzetten. Zodra het wachtregister vermeldt dat er een beroep bij de Raad van State werd ingediend, kan het de steun heropstarten. Het moet dan een uittreksel uit het wachtregister naar de Dienst Illegalen sturen om terugbetaling mogelijk te maken. Vervolgens moet het bij elke steunverlening het wachtregister consulteren om na te gaan of het beroep nog hangende is. Dit betekent dat het OCMW het register minstens maandelijks moet consulteren. De maandelijks uittreksels moeten niet worden opgestuurd maar als bewijs in het dossier bijgehouden.

Wanneer het wachtregister vermeldt dat de Raad van State een eindarrest heeft geveld, moet het OCMW dit aan de asielzoeker vragen zodat het kan bepalen of er nog recht op steun is. De inhoud van het arrest wordt niet meer in het wachtregister vermeld. Wanneer de Raad van State de bestreden beslissing niet vernietigt, zet het OCMW de steunverlening stop vanaf de datum vermeld in het wachtregister plus één dag. Wanneer de Raad van State de beslissing vernietigt of vaststelt dat ze werd ingetrokken, zet het OCMW de steunverlening voort en stuurt het een voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest op naar de Dienst Illegalen. Wanneer de asielzoeker het arrest niet kan voorleggen, moet de steunverlening gestopt worden.

De nieuwe regeling werkt een belangrijk oud

knelpunt weg. Wanneer het OCMW het wachtregister minstens maandelijks consulteert en de asielzoeker volgens de informatie in het wachtregister op de dag waarop de steun werd toegekend nog recht had op steun, dan wordt deze steun terugbetaald. Dit staat niet met zoveel woorden in de omzendbrief maar werd bevestigd door de administratie.

Veel OCMW's hebben echter door onvoldoende automatisering nog geen rechtstreekse toegang tot het wachtregister. Zij kunnen telkens een uittreksel aan de gemeente vragen, maar dat is tijdrovend en inefficiënt. De VVSG vraagt daarom nogmaals dat de minister maatregelen neemt om de versnelde automatisering van de OCMW's te ondersteunen.

Daarnaast zijn er een paar minpunten en onduidelijkheden. Volgens de omzendbrief moet het OCMW het eindarrest bij de asielzoeker opvragen. Waarom kan de Raad van State de inhoud niet in het wachtregister melden? Hij is immers de bron van deze informatie.

En wanneer moet het OCMW de steun stopzetten als de asielzoeker het eindarrest niet meteen voorlegt? Uit de omzendbrief en de toelichting van de administratie leiden wij af dat de steun en de terugbetaling in ieder geval stoppen één dag na de datum vermeld in het wachtregister. In de praktijk zullen de OCMW's het wachtregister maandelijks consulteren. Deze termijn kan dus al verstreken zijn wan-

neer het OCMW vaststelt dat er een eindarrest is. Krijgt de asielzoeker dan nog de kans dat voor te leggen of wordt de steun meteen gestopt? En wat als achteraf uit het voorgelegde eindarrest blijkt dat de asielzoeker nog recht heeft op steun? Wat doet een OCMW dat duidelijke bewijsstukken krijgt dat er beroep werd ingediend terwijl het wachtregister dit niet vermeldt? Om discussies voor de arbeidsrechtbanken te vermijden zou er een vangnet-procedure moeten zijn waardoor een foutieve of laattijdige inbreng meteen kan worden rechtgezet.

Het indienen van een schorsingsberoep wordt niet meer vermeld in het wachtregister. Nochtans opent ook dat recht op steun en heeft de asielzoeker nog een maand de tijd om zijn vernietigingsberoep in te dienen.

Wij hebben onze opmerkingen en vragen aan de minister bezorgd en hopen snel meer informatie te kunnen geven.

Fabienne Crauwels

Technische fiche

- Omzendbrief van 9 december 1998 - artikel 65 van de wet van 15 juli 1996. Wijzigingen aangebracht bij het arrest van het Arbitragehof van 22 april 1998, BS 12 december 1998, Inforumnummer 141814.

- Omzendbrief van 10 maart 2003 - Uitgeproceerde asielzoekers in beroep bij de Raad van State: aflevering van attesten door de Raad van State, Inforumnummer 183469.

Inforum ook voor mandatarissen

Uw bestuur heeft waarschijnlijk al een abonnement op inforum via PubliLink. Dan kunnen wij u een **uitbreiding** van het abonnement van uw bestuur voorstellen

- ofwel voor het totale Schepencollege of Vast Bureau,
- ofwel voor de totale gemeenteraad of OCMW-raad.

Dit biedt u de mogelijkheid inforum te raadplegen via internet.

Opgelet!

Naar gelang van de delegatieregeling die in uw gemeente geldt, moet ofwel de Gemeenteraad of het College ofwel het Vast Bureau of de Raad voor Maatschappelijk Welzijn deze uitbreiding eerst goedkeuren. Aangezien de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van deze organen een bevoegdheid van de secretaris is, raden wij u aan hem daarvan op de hoogte te stellen.

Bijkomende inlichtingen: Inforum, tel. 02/233.20.19

OCMW Bilzen

gaat over tot de aanleg van werfreserves, geldig voor de duur van drie jaren, voor volgende vacatures (m/v) in statutair / contractueel dienstverband

jurist(e)

voltijds in statutair verband

Functieomschrijving:

- U begeleidt en ondersteunt de maatschappelijk werkers rond de juridische aspecten van sociale dienstverlening, budgetbegeleiding & schuldbemiddeling;
- U staat in voor het verzekeren van eerstelijns-rechtshulp aan het cliënteel sociale dienst;
- U vertegenwoordigt het OCMW bij de arbeidsrechtbank inzake geschillen m.b.t. sociale dienstverlening;
- U geeft juridische ondersteuning aan verschillende diensten binnen het OCMW.

Aanwervingsvoorwaarden:

- U bent houder van een diploma van doctor of licentiaat in de rechten;
- U heeft minimum 5 jaar nuttige ervaring als jurist(e);
- U slaagt in een bekwaamheidsexamen;
- U voldoet aan de wettelijke nationaliteitsvereisten.

maatschappelijk werk(st)er

voltijds in statutair verband

Taakinhoud:

Algemeen maatschappelijk werk inclusief budgetbegeleiding, thuiszorg en vluchtelingen.

Aanwervingsvoorwaarden:

- U bent houder van het diploma A1 maatschappelijk assistent(e) of A1 sociaal verpleegkundige;
- U slaagt in een bekwaamheidsexamen;
- U beschikt over een rijbewijs B;
- U bent bereid, indien noodzakelijk, werk te verrichten buiten de normale kantooruren.

Geïnteresseerd?

Aarzel dan niet en neem contact op met de personeelsdienst op het nummer 089/51.91.38 of e-mail: mj.raskin@publilink.be. Je ontvangt dan een uitgebreide profielbeschrijving en een verplicht inschrijvingsformulier. Je kan deze formulieren ook persoonlijk afhalen bij de personeelsdienst van het OCMW, Hospitaalstraat 15, 3740 Bilzen

Uw kandidatuurstelling, samen met het verplicht inschrijvingsformulier, uw curriculum vitae en een kopie van uw diploma moet uiterlijk op **16 april 2003** bij aangetekend schrijven toekomen bij Nico Bijmens, voorzitter van het OCMW Bilzen, Hospitaalstraat 15, 3740 Bilzen (datum poststempel is beslissend voor de geldigheid van uw kandidatuur).

hoofdverpleegkundige

voltijds in statutair verband (m/v)

Functieomschrijving:

- U geeft leiding aan een team van verpleegkundig, verzorgend en paramedisch personeel van 25 personen;
- U staat in voor het creëren van een volwaardig thuismilieu voor residenten, waar optimale hulp en verzorging, gekoppeld kan worden aan een zo comfortabel en aangenaam mogelijk verblijf;
- U staat in nauw contact en werkt samen met de rusthuisverantwoordelijke en collega hoofdverpleegkundige;
- U bent verantwoordelijk voor de algemene organisatie van de verpleegkundige zorgen, de planning en de continuïteit van een afdeling.

Aanwervingsvoorwaarden:

- U bent houder van het diploma van gegra-deerde verpleegkundige;
- U slaagt in een bekwaamheidsexamen;
- U heeft aanvullende kaderopleiding gevolgd (min. 2 jaar);
- U heeft 4 jaar relevante ervaring.

onderhoudstechnieker gebouwen

voltijds in contractueel verband

Functieomschrijving:

- U onderhoudt de gebouwen van het OCMW in nauwe samenwerking met de gespecialiseerde arbeider technische dienst,
- U werkt mee bij de uitvoering van de taken die ressorteren onder de technische dienst, o.m. schilderwerken, laswerk, tuinonderhoud, verzorgen van intern transport;
- U staat in voor het onderhoud alsook voor de herstellingen inzake de technische installaties van de OCMW-gebouwen voornamelijk met betrekking tot verwarming, sanitair en elektriciteit.

Aanwervingsvoorwaarden:

- U bent houder van het diploma lager secundair technisch onderwijs;
- U bent in het bezit van een rijbewijs B;
- U slaagt in een bekwaamheidsexamen.

Voorlopige oplossing voor bevoegdheidsconflicten tussen OCMW's in de maak

Ingevolge de laatste programmawet verschijnt binnenkort een KB in het *Belgisch Staatsblad* dat een snelle en voorlopige oplossing wil bieden voor bevoegdheidsconflicten tussen OCMW's. Doel is de cliënt een vlotte hulpverlening verschaffen. Nu heeft een cliënt immers meer dan eens het gevoel van het kastje naar de muur te worden gestuurd doordat de bevoegdheidsregels voor interpretatie vatbaar zijn. Wanneer OCMW's er zelf niet uit geraken, worden ze verplicht een verzoek te richten tot de minister van Maatschappelijke Integratie. Die zal binnen vijf dagen de knoop doorhakken en in een voorlopige beslissing een OCMW aanduiden dat zich over de hulpvraag moet buigen. In afwachting van de publicatie van het KB en de verzending van een ministeriële omzendbrief met meer praktische informatie, kunt u de principes al lezen op www.vvsg.be. De OCMW's hebben in het federale memorandum aan de nieuw te vormen regering de eis opgenomen om de wet die de territoriale bevoegdheid van de OCMW's regelt (wet van 2 april 1965) grondig te moderniseren.

Nathalie Debast

Politiezones: dossier gebouwen nog muurvast

De problemen rond de overdracht van de voormalige rijkswachtgebouwen aan de lokale politiezones blijven aanslepen. Veel politiezones vragen zich terecht af wat de financiële gevolgen zijn van deze overdracht: moeten ze hiervoor nog bijbetalen of ontvangen ze net nog bijkomende middelen? Het blijkt dat voor sommige zones tijdens de tegensprekelijke debatten nog een mooi eindsaldo van het gebouwendossier in het vooruitzicht is gesteld. Bovendien worden herstellingswerken niet meer uitgevoerd totdat er zekerheid is over de definitieve eigendomsoverdracht. De vele vragen van de politiezones tonen aan dat deze problematiek dag na dag prangender wordt. De drie ontwerpen van Koninklijk Besluit die uitvoering moeten geven aan deze problematiek zijn al goedgekeurd door de Ministerraad, maar nog niet gepubliceerd. In een antwoord op een parlementaire vraag stelde minister Daems dat er nog problemen zijn met het beheer van het Fonds maar dat de KB's binnenkort gepubliceerd worden. Tevens rijzen er nog vragen over de schattingswaarde van de overgedragen gebouwen. In afwachting van een definitieve regeling raden wij de politiezones aan nog geen definitieve beslissingen over de gebouwen te nemen. De VVSG vraagt de regering de zones hierover niet langer in het ongewisse te laten.

Koen Van Heddeghem

Hoe archiveer je digitale kantoordocumenten?

Om digitale documenten gemakkelijk terug te vinden is een goed doordacht en logisch klassement van groot belang. Ook de keuze van het bestandsformaat waarin het document met archiefwaarde wordt bewaard, verdient veel aandacht. Hard- en software verouderen immers snel en raken na verloop van tijd in onbruik.

door Filip Boudrez

Veel documenten binnen de administratie hebben archiefwaarde en moeten een tijdlang worden bewaard. Ze hebben een administratief of juridisch belang of worden als geheugensteun gebruikt. Voor een aantal categorieën is de archivering zelfs wettelijk verplicht en is er een minimale bewaartermijn vastgelegd. Voor lokale openbare instellingen geldt bovendien dat nagenoeg alle documenten bestuursdocumenten zijn en onder de wet op de openbaarheid van bestuur vallen. De wetgever verplicht lokale openbare overheden hun archief in een goede, geordende en toegankelijke staat bij te houden. Overigens is, krachtens de archiefwet, voor de vernietiging van archiefbescheiden van gemeente en OCMW de goedkeuring van de Algemene Rijksarchivaris of diens gemachtigde vereist.

Deze wettelijke verplichtingen zijn van toepassing op papieren en digitale documenten. Beide kunnen de status van bestuurs- of archiefdocument hebben. Het speelt geen rol of het een gewone brief, een e-mail, een website of een databank betreft. Voor digitale archiefdocumenten houdt de archiveringsplicht onder meer in dat ze vindbaar en leesbaar moeten zijn.

Vanuit archiefstandpunt worden archiefdocumenten in hun originele vorm bewaard. Wat digitaal (op papier) ontstaat, wordt digitaal (op papier) gearchiveerd. E-mails en websites zijn voorbeelden van archiefdocumenten die digitaal worden gearchiveerd. Wanneer eenzelfde archiefdocument zowel op papier als

digitaal bestaat, dan wordt in principe de originele versie gearchiveerd. In het geval van een ingescande brief wordt dus de papieren versie in het archief opgeborgen. Er kan hier wel van worden afgeweken, maar dan moet de digitalisering aan

per onderwerp worden gegroepeerd. Op die manier worden als het ware digitale dossiers gecreëerd en tekstverwerkingsbestanden, spreadsheets, enz. die bij elkaar horen gegroepeerd. Ook e-mails worden bij voorkeur op de gemeenschappelijke serverschijf bewaard. E-mails bewaar je het best niet in het e-mailsysteem, maar exporteer je na ontvangst of verzending naar de overeenstemmende map. Zo vermijd je dat digitale informatie verspreid zit over een e-mailsysteem en een mappenstructuur. De 'archiverings'-mogelijkheden van e-mailsystemen worden beter niet gebruikt.

Bij archivering moet je streven naar een zo groot mogelijke onafhankelijkheid van specifieke computerprogramma's.

bepaalde kwaliteitsvereisten voldoen en voor de vernietiging van de originelen is de goedkeuring van de Algemene Rijksarchivaris nodig.

Het digitale kantoor

Om digitale documenten na hun creatie en gebruik achteraf gemakkelijk terug te vinden is het belangrijk goed na te denken over de wijze waarop de digitale documenten worden geklasseerd. Net zoals bij papieren documenten is een goed doordacht en logisch klassement van groot belang. Bij digitale documenten zijn weliswaar geautomatiseerde (full text) zoekopdrachten mogelijk, maar deze zijn niet altijd effectief.

In een digitale context wordt het klassement in de vorm van een mappenstructuur aangelegd. Een dergelijke mappenstructuur is vergelijkbaar met een boomstructuur die zich vertakt. Het is aanbevolen (per dienst) een logische en overzichtelijke mappenstructuur uit te bouwen waarin de documenten per dossier of

Een aantal vuistregels zijn:

- Maak binnen de organisatie duidelijke afspraken over welke bestanden op de gedeelde serverschijf, de persoonlijke map en eventueel op de lokale harde schijf worden bewaard.
- Vermijd de opslag van belangrijke documenten op lokale harde schijven. Bestanden op gemeenschappelijke serverschijven zijn beter beveiligd, worden gebackupt en zijn beschikbaar voor collega's enzovoort.
- Baseer de indeling van de mappenstructuur op de taken en activiteiten van de dienst.
- Geef de mappen een duidelijke en unieke naam.
- Neem in de mapnaam een klassemingscode op. Door de klassemingscode vooraan in de mapnaam te plaatsen vermijd je de nadelen van alfabetische sortering en kun je de structuur van algemeen naar bijzonder opbouwen. De klassemingscode kun je bovendien gebruiken om te refereren aan een dossier of onderwerp.

Veel documenten binnen de administratie hebben archiefwaarde en moeten een tijdlang worden bewaard.

- Baseer indien mogelijk de indeling op het klassement voor papieren documenten. Gebruik dezelfde klassementscode voor het papieren en digitale dossier zodat de samenhang duidelijk is.

Deze regels zijn gemakkelijk toe te passen binnen courante besturingssystemen. Dit zijn de eerste stappen naar een georganiseerd document- en informatiebeheer. Voor bepaalde categorieën documenten zijn de mogelijkheden van een courant computerbesturingssysteem echter te beperkt. Gesofistikeerde documentbeheersystemen kunnen aangewezen zijn voor belangrijke of gevoelige documenten vanwege de betere beveiliging, het versiebeheer of de automatische logging. Binnen documentbeheersystemen kan een gelijkaardige documentorganisatie worden toegepast.

Binnen een organisatie van digitale kantoordocumenten in mappen is de toekenning van duidelijke bestandsnamen belangrijk. De bestandsnamen identificeren de digitale kantoordocumenten en moeten de gebruiker leiden tot de gewenste informatie. Binnen de organisatie worden bij voorkeur een aantal regels gehanteerd bij het toekennen van bestandsnamen, zoals:

- Herhaal de mapnaam niet in de bestandsnaam.
- Geef bestanden een unieke naam met een duidelijke betekenis. Duid aan om welk soort document het gaat, welk onderwerp het betreft, wie de afzender/geadresseerde is, de datering, het versienummer enzovoort.
- Zorg ervoor dat de bestandsnaam en de

documentnaam of -titel overeenstemmen.
- Behoud de extensie van de applicatie in de bestandsnaam.

Duurzame bestandsformaten

De keuze van het bestandsformaat waarbinnen het document met archiefwaarde wordt bewaard, is belangrijk. Immers, hard- en software verouderen snel en raken na verloop van tijd in onbruik. De bewaringstermijn van digitale documenten overschrijdt in veel gevallen de levensduur van specifieke hard- en software. Om die reden is het aanbevolen voor digitale archiefdocumenten met een lange bewaringstermijn zoveel mogelijk stan-

daarden te hanteren en opslag in applicatieformaten te vermijden.

De specifieke applicatieformaten zijn meestal gebonden aan één welbepaalde producent, computertoepassing of zelfs versie. Bij veranderingen in de beschikbare software of ondersteuning moeten de bestanden omgezet worden naar het gangbare computerprogramma van dat ogenblik. Zulke omzettingoperaties zijn duur, vergen tijd en moeten regelmatig herhaald worden. Het is bijgevolg niet aangewezen om documenten in een bestandsformaat van bijvoorbeeld het MS-Officepakket te archiveren. Een uitzondering is PDF van Adobe. De specificatie van het

Geschiede archiveringsformaten

tekst:	Unicode (ASCII), XML en PDF(/A)
afbeelding:	raster: standaard TIFF voor moederkopieën (compressieloos, hoge resolutie), JPEG voor werkkopieën
vector:	CGM, EPS, DXF, SVG
geluid:	compressie-loze WAV (PCM-codering)
video:	MPEG

PDF-formaat is vrij beschikbaar zodat elke ontwikkelaar een PDF-compatibel programma kan schrijven. Bij de bestandsformaten van MS-Office is dit niet het geval. Momenteel wordt gewerkt aan de officiële standaardisatie van een PDF-subset voor archiveringsdoeleinden (PDF/A). Verwacht wordt dat deze standaard tegen eind 2003 definitief wordt vastgelegd.

Voor archivering is het aangeraden te streven naar een zo groot mogelijke onafhankelijkheid van specifieke computerprogramma's en te opteren voor bestandsformaten die door meerdere applicaties kunnen worden ingelezen. Voorbeelden hiervan zijn Unicode/ASCII, XML, TIFF en MPEG. Documenten opgeslagen in een gestandaardiseerd bestandsformaat hoeven niet omgezet te worden wanneer een computertoepassing niet meer beschikbaar is. De samenstelling van deze formaten is gedocumenteerd in de standaard en het beheer ervan is niet in handen van één commercieel bedrijf, maar van een standaardiseringsinstantie.

Het verdient aanbeveling kantoordocumenten zo vroeg mogelijk in een geschikt archiveringsformaat te bewaren, indien mogelijk zelfs vanaf de creatie. OpenOffice, het opensource alternatief voor MS-Office, bewaart de documenten rechtstreeks als XML-bestanden die met om het even welke andere applicatie kunnen worden geopend (bv. een webbrowser of teksteditor). Dit is echter niet altijd haalbaar. Bij de keuze van een opslagformaat moet men immers ook rekening houden met hergebruik in de toekomst. Bij de Antwerpse stadsadministratie worden e-mails tijdelijk als msg-bestanden bewaard, zodat de geëxporteerde e-mail nog kan worden beantwoord of doorgestuurd. Alvorens de e-mails te archiveren worden ze naar XML omgezet.

Wegschrijven op tape of cd

Om harde schijven en netwerken vlot toegankelijk te houden is het noodzakelijk afgesloten dossiers te verwijderen en op tape of optische schijf te stockeren. Niet elk type tape of optische schijf is echter geschikt voor archiveringsdoeleinden.

Voor digitale archiefdocumenten houdt de archiveringsplicht onder meer in dat ze vindbaar en leesbaar moeten zijn.

Ook hier worden het best standaarden toegepast. Back-uptapes maken voor archivering is geen optie, want back-ups zijn hard- en software gebonden.

Een aantal vuistregels voor het archiveren op tape zijn:

- Gebruik cartridges (1 spoel) of cassettes (2 spoelen). Vermijd open haspels.
- Kies een uitwisselbaar, niet aan een producent gebonden fysiek cassette- of cartridgeformaat. Gebruik enkel gestandaardiseerde cassettes of cartridges. Ga op voorhand na hoeveel keer de drager bruikbaar is (hoeveel insert & eject-cycles of passes?)
- Kies een tape met MP (metal particulate) of barium ferrietpartikels op een basislaag van polyester.
- Kies een technologie gebaseerd op de lineaire opnamemethode (*longitudinal of serpentine*): bijv. DLT of LTO.
- Maak labeled tapes. Pas de standaarden ANSI INCITS 27-1987 (R1998) of ISO-1001 toe.
- Vul het volumelabel van de tape in.
- Documenteer de tape. Houd informatie bij over: fixed-length of variable-length blocks, blocksgrootte en records lengte, densiteit, bestandssysteem, gebruikte softwaretoepassing (+ versie), encoding.

De cd-rom is wellicht de bekendste optische drager van digitale informatie. Cd-r's zijn goedkoop en de meeste computers zijn uitgerust met een cd-romstation. Binnenkort wordt het wellicht mogelijk DVD's te gebruiken, maar momenteel is

de standaardisatie van de beschrijfbare DVD nog niet volledig afgerond. In afwachting biedt archivering op cd de meeste zekerheid.

Maak cd's van goede kwaliteit:

- Maak eerst een image van de cd-rom op de lokale harde schijf van de computer uitgerust met de cd-brander. Brand geen cd's over een netwerkverbinding.
 - Zorg voor voldoende vrije geheugen- en schijfruimte. Sluit andere computerprogramma's (o.a. viruscontrole en schermbeveiliging) af.
 - Pas de schrijfmethode disk-at-once ('cd-ineens') toe.
 - Maak geen multisessie cd's en sluit de cd onmiddellijk af.
 - Gebruik voor de moeder- en veiligheidskopie blanco cd's van verschillende merken.
 - Gebruik cd's van 650 MB en plaats maximaal 630 MB op de schijf (geen 'overburn' toepassen).
- Pas de officiële standaard ISO-9660 level 1 of level 2 toe:
- Mapnamen mogen niet meer dan 31 karakters bevatten, bestandsnamen 8 (level 1) of 30 (level 2).
 - Gebruik enkel de karakters A-Z, 0-9, _ .
 - Maak niet meer dan 8 niveaus.
 - Maak geen gebruik van de Joliet (Windows) of Rock Ridge (Unix) uitbreidingen. Pas de officiële standaard ISO-10149 toe: kies 'cd mode 1'.

Filip Boudrez is consulent wetenschappelijk werk Stadsarchief Antwerpen

Meer info

Op de website van het onderzoeksproject DAVID is meer informatie beschikbaar: <http://www.antwerpen.be/david>. DAVID ('Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten') is het eerste Vlaamse onderzoeksproject over digitale archivering. Met de reeks Digitaal Archiveren: richtlijn & advies probeert het project te beantwoorden aan concrete vragen inzake digitaal documentbeheer. Op de website is ook praktische informatie beschikbaar over het digitaal archiveren van het kiezersregister, het bevolkingsregister, e-mails, websites en GIS. Het project plant tegen eind 2003 een vademecum voor digitale archivering.

Gelukkige werknemers zijn gemotiveerde werknemers

Een mensvriendelijk personeelsbeleid houdt niet in dat de werkgever moet ingaan op gelijk welke vraag van de werknemers. Het gaat er niet om onbezonnen cadeaus uit te delen in een het-kan-niet-op sfeer. Een mensvriendelijk personeelsbeleid zoekt naar een evenwicht tussen rechten en plichten van werknemer en werkgever. Dat is de opdracht, ook voor lokale besturen.

door Ann Lobijn

Klein of groot bedrijf, profit of social profit, elke organisatie kan werk maken van een harmonischer combinatie van arbeid, zorg, gezin en vrije tijd, rekening houdend met gelijke kansen voor mannen en vrouwen op de werkvloer. De eisen van de organisatie en de wensen van de medewerkers voortdurend op elkaar afstemmen is niet gemakkelijk. Nochtans kan een werkgever – en dus ook een lokaal bestuur – er alleen maar bij winnen. Gelukkige werknemers zijn betrokken werknemers, gemotiveerd om hard en goed te werken.

Wedstrijd

Voor de derde keer organiseert Vlaams minister Vogels de wedstrijd Mensvriendelijk Bedrijf. Ook lokale besturen kunnen deelnemen. Lokaal ging een kijkje nemen bij de Stad Gent, in 2002 nog genomineerd als laureaat openbare besturen. Een goed begin van een mensvriendelijk personeelsbeleid is meestal een uitgeschreven missie, met vastgelegde principes en waarden, met vastgelegde verantwoordelijkheden ook. De Stad Gent formuleert haar (toekomst)visie als volgt:

‘Een administratie die een open, toegankelijke en succesvolle organisatie is die mensen rekruteert en behoudt die zeer verscheiden en getalenteerd zijn, goed presteren en elkaar helpen ontwikkelen. Een administratie die luistert naar en rekening houdt met de inbreng van alle groepen in de samenleving bij het formuleren van haar beleid. Ter ondersteuning van deze visie wordt binnen de stad een cultuur gecreëerd die diversiteit valoriseert. Deze cultuur bepaalt de stijl en aanpak van de stadsambtenaren. Vanuit deze visie moet eveneens actie ondernomen worden om te verzekeren dat mensen, van wie de talenten mogelijk niet optimaal benut zijn om welke reden dan ook, aangemoedigd worden en elke kans krijgen om volledig mee te werken. Om dit te kunnen realiseren wordt uiteraard rekening gehouden met verschillende samenlevingsvormen en met de combinatie arbeid-gezin.’

De dienst veranderingsbeleid van de stad voert om de twee jaar een wetenschappelijk onderbouwde tevredenheidsenquête. Die resulteert in actieplannen om ook op het niveau van de diverse diensten tegemoet

te komen aan de grieven van het personeel. Onderdelen van de enquête zijn: werkomgeving, publieksvriendelijkheid, veranderingen in organisatie en personeelsbeleid, informatie en communicatie, veranderingen en verbeteringen voor efficiënter werken. De enquête per dienst laat toe de resultaten terug te koppelen naar de dienstchef.

Gezondheid en welzijn

Een mensvriendelijk personeelsbeleid heeft in de eerste plaats te maken met welzijn op het werk en aandacht voor gezondheidsondersteuning, stressbestrijding, veiligheid en preventie. Personeelsleden van de Stad Gent kunnen een beroep doen op de afdeling Welzijn van de interne dienst Preventie, onder meer voor:

- opvang en ondersteunende gesprekken bij de verwerking van een ernstige diagnose, een complexe gezondheidsproblematiek in het gezin, depressie en traumatische ervaringen;
- zoeken naar de geschikte vorm van eerstelijnszorg of het inschakelen van gespecialiseerde hulpverlening;
- hulpverlening bij alcoholmisbruik;
- financiële hulpverlening;
- een permanent aanbod van themafolders rond gezondheidszorg.

Verder organiseert deze dienst rookstopcursussen en lunchgesprekken rond gezondheidsvoorlichting en -opvoeding. Voor personeelsleden die om medische redenen hun taak niet meer kunnen uitoefenen is er een procedure uitgewerkt om in overleg met de arbeidsgeneesheer te zoeken naar een passende functie. Indien nodig zorgt de dienst loopbaanbegeleiding niet alleen voor een intensief vormingsprogramma maar ook voor een stageplaats waar de nieuwe kennis en vaardigheden worden uitgetest. De afdeling Welzijn van de interne dienst Preventie begeleidt ook mensen die kiezen voor een vervroegde uitstroom of voor wie geen passende functie binnen de stad gevonden wordt.

Arbeidsorganisatie

De combinatie gezin, arbeid en vrije tijd versoepelen kan door een flexibeler werkorganisatie. Dit is onder meer mogelijk in tijd (met bijvoorbeeld deeltijds werk, glij-

Een mensvriendelijk personeelsbeleid heeft in de eerste plaats te maken met welzijn op het werk en aandacht voor gezondheidsondersteuning, stressbestrijding, veiligheid en preventie.

dende werkuren) en plaats (door bijvoorbeeld telewerk).

Rekening houdend met woon-werkverkeer en de opvang van kinderen koos de Stad Gent voor gunstige stamtijden: in de voormiddag van 9 uur tot 11.30 uur en in de namiddag van 14 tot 16 uur. Voor de personeelsleden die door hun functie niet van de glijdende uurregeling genieten, werd een compenserende regeling uitgewerkt.

Dit artikel is gebaseerd op teksten uit (Gids) Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven. Een praktische handleiding voor een mensvriendelijker bedrijf, uitgave van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen. Brochure te verkrijgen bij Gelijke Kansen in Vlaanderen, tel. 02/533.58.46 of gelijkekansen@vlaanderen.be

Ann Lobijn is stafmedewerker kinderopvang en gelijke kansen

Vier vragen voor Marina Hoornaert, Gents schepen voor personeelsbeleid

Waarom stelde de Stad Gent zich kandidaat voor de wedstrijd Mensvriendelijk Bedrijf 2002?

Marina Hoornaert: 'Deelnemen aan de wedstrijd was een gelegenheid om eens een inventaris op te maken van alle regelingen die bestaan en die kunnen kaderen binnen een emancipatorisch beleid. De regelingen waren immers meestal niet vanuit de invalshoek mensvriendelijkheid ingevoerd. De meeste personeelsleden waren zich ook niet altijd bewust van de vele mogelijkheden die de stad als werkgever biedt. Wie weinig ervaring had met andere werkgevers beschouwde de mogelijkheden bij de stad als vanzelfsprekend en besepte niet dat de meeste bedrijven, zowel in de privé- als de openbare sector, nog een lange weg af te leggen hebben.'

'De deelname was ook een signaal dat je als bestuur mensvriendelijkheid ernstig neemt, dat je achter de principes van diversiteit en gelijke kansen staat en daarop beoordeeld wenst te worden.'

Waarom verdiende de Stad Gent deze nominatie?

Marina Hoornaert: 'Omwille van de vele combinatiemogelijkheden arbeid en gezin, het actieve diversiteitsbeleid, de constante aandacht voor interne communicatie, de ernst waarmee het sociaal overleg gevoerd wordt en de kansen onder andere via opleiding en doorstroming.'

Wat heeft de nominatie als een van de mensvriendelijkste bedrijven de Stad Gent opgeleverd?

Marina Hoornaert: 'Ze is belangrijk voor het imago van de Stad als werkgever. Het zorgt voor een aantal spontane sollicitaties waardoor de kans groter wordt gemotiveerde kandidaten te vinden die passen binnen de organisatiecultuur. Voor onze personeelsleden versterkt het nog eens hun fierheid om bij een toonaangevende werkgever te werken die op allerlei terreinen prijzen wegkaapt. Voor mij als schepen betekent deze nominatie dat de vertrouwens sfeer, als basis voor nieuwe initiatieven, hersteld is. Het oordeel van de jury was immers niet enkel gebaseerd op de gegevens van het dossier maar ook op gesprekken met personeelsleden en met de drie vakbonden.'

Wat kan andere lokale besturen motiveren om zich kandidaat te stellen? Welke tips kunt u andere lokale besturen geven?

Marina Hoornaert: 'Zorgen voor een duidelijke visie en concrete maatregelen die een samenhangend geheel vormen en die kaderen binnen deze visie.'

Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven

Zet uw onderneming in de kijker!

Neem deel aan de wedstrijd Mensvriendelijk bedrijf 2003

Oproep aan personeelsverantwoordelijken

Heeft uw organisatie **aandacht voor de combinatie van arbeid, gezin, zorg en vrije tijd**?

Maakt u mee werk van gelijke kansen voor mannen en vrouwen en van een evenwichtigere verhouding tussen werktijd en vrije tijd?

Neem dan deel aan de wedstrijd Mensvriendelijk bedrijf 2003. En win een corporate advertentie in Vacature.com voor uw bedrijf en een deelname aan een buitenlands congres van HR Square voor uzelf.

Einde juni 2003 worden **zes laureaten** bekendgemaakt **binnen de categorieën profit en social profit; 5-50 werknemers; 51-250 werknemers en meer dan 250 werknemers.**

Eén van deze zes laureaten treedt als winnaar in de voetsporen van

Du Pont de Nemours - Mensvriendelijk bedrijf 2001

en

Borealis Polymers - Mensvriendelijk bedrijf 2002.

Uiterste datum voor deelname: 28 april 2003.

Het volledige wedstrijdreglement en deelnemingsformulier vindt u op

www.gelijkekansen.be, www.hrsquare.be en www.vacature.com.

Nieuw Geef uw personeel de kans om deel te nemen aan de **Werknemersscore** en nomineer samen met de werknemers van uw organisatie een **Trendsetter** met betrekking tot de combinatie werk en gezin.

U kan de informatiefolder met betrekking tot dit initiatief aanvragen bij gelijkekansen@vlaanderen.be.

Informatie van de Vlaamse overheid

Gevraagd: een krachtig lokaal woonbeleid

In Lokaal nr 4 riep Pascal De Decker de gemeenten op meer aandacht te hebben voor lokaal woonbeleid. Er blijft immers een schrijnend tekort aan sociale huurwoningen in Vlaanderen. Bovendien is de kwaliteit van de particuliere woningsector, en dan vooral de particuliere verhuursector, bedroevend laag. Huisvesting en wonen zou dus een prioriteit moeten zijn in de gemeente.

door Xavier Buijs

Het is niet zo dat er op dit moment niets gebeurt op het vlak van huisvesting. Vooral de grote steden hebben hun woonbeleid vaak goed uitgebouwd. In middelgrote en kleine gemeenten is dit minder het geval en worden vaak maar delen van het woonbeleid opgepakt. Veel gemeenten doen 'iets' rond wonen, maar een totaalvisie ontbreekt. Dat is jammer, want het is hard nodig.

Een reden waarom huisvesting laag op de agenda staat haalt Pascal De Decker in zijn artikel zelf al aan: gemeenten hebben gewoonweg de middelen niet om het

Het lokale woonbeleid

Lokaal woonbeleid gaat van mee zorg dragen voor voldoende woningen voor alle inwoners tot kwaliteitsbewaking van de woningvoorraad. Niet alleen zorgt de gemeente dat er via de ruimtelijke ordening voldoende bouwgrond beschikbaar is, maar ook dat die daadwerkelijk op de markt komt, bijvoorbeeld via een heffing op onbebouwde percelen. Een knelpunt nu is immers vaak dat er wel gronden aan een uitgeruste weg liggen, maar dat die om speculatieve redenen niet te koop zijn. Voor minder kapitaalkrachtige groepen draagt

woonbeleid goed in de verf te zetten. In deze bijdrage willen we echter laten zien dat een gemeente ondanks de beperkte middelen wel degelijk stappen kan zetten om een lokaal woonbeleid uit te bouwen. Daar wint zowel de bewoner als de ruimte bij. In dit nummer staat het algemene lokale woonbeleid centraal. In de volgende nummers van *Lokaal* besteden we aandacht aan de relatie wonen en welzijn en bespreken we de praktijk van het lokale woonbeleid (ervaringen, knelpunten en 'goede aanpak').

de gemeente een belangrijke medeverantwoordelijkheid in de zorg voor een goed aanbod van sociale bouwkavels, koop- en huurwoningen. Vooral het aanbod aan sociale huurwoningen zorgt nog wel eens voor problemen. Gemiddeld zijn nog geen 7% van de woningen in Vlaanderen sociale huurwoningen, terwijl de wachtlijsten lang zijn. Er zijn nog steeds gemeenten zonder sociale huurwoningen. De gemeente kan de sociale woningvoorraad echter niet alleen realiseren en hoeft dat ook niet te doen. Diverse andere organisaties, in de

eerste plaats de sociale bouwmaatschappijen en het OCMW, zijn belangrijke partners. Ook kwaliteit van de woningvoorraad is een belangrijk aandachtspunt voor gemeenten. Natuurlijk moet de burgemeester bij vergaande verkrotting via de onbewoonbaar- en ongeschiktheidsverklaring een oplossing vinden. Ook moet het lokale bestuur voorkomen dat de kwaliteit van de woningvoorraad daalt, bijvoorbeeld via promotie voor Vlaamse en provinciale premies. Tot slot kan het een goede woonomgeving stimuleren via de bestemmingsplannen. Ook op het kwalitatieve vlak hangt het woonbeleid dus nauw samen met ruimtelijke ordening en welzijn.

Op drie sporen kan een gemeente concrete aanzetten maken om een lokaal woonbeleid vorm te geven: door een woonplan te schrijven, een woonoverleg te starten en goede dienstverlening te bieden.

Een woonplan schrijven

Geen beleid zonder dat op papier de prioriteiten worden vastgelegd. Voor huisvesting kunnen we met een zwaar woord van een 'woonplan' spreken, maar dat mag zeker niet afschrikken. Waar het om gaat is vooraf een aantal heldere beleidsdoelstellingen en een fasering te formuleren aan de hand van een visie. Voorbeelden van dergelijke doelstellingen zijn 'het sociale huurpatrimonium met 20 woningen per jaar uitbreiden', 'het sociale huurpatrimonium in vier jaar tot het Vlaamse gemiddelde verhogen' of 'bijzondere gebieden afbakenen waar het voorkeurecht geldt'. Basisgegevens om een dergelijk woonplan te formuleren zijn vaak te halen uit andere gemeentelijke plannen, zoals het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De provincies maken bovendien per gemeente 'woondossiers' op. Zij leveren al een groot deel van het basismateriaal. Ook deelnemers aan het woonoverleg kunnen de gemeente een schat aan informatie bezorgen. Het zal bovendien hun betrokkenheid bij de latere uitvoering van het plan vergroten.

Een woonoverleg starten

Overleg met andere partijen is uiteraard een voorwaarde om tot een succesvol woonbeleid te komen. De expertise en

bevoegdheden liggen er immers zeer verspreid. In de Vlaamse Wooncode krijgt de gemeente een coördinerende taak in de vorm van de organisatie van het lokale woonoverleg. Dit is een minimale taak, waarvan de bedoeling natuurlijk ook is dat gemeenten ze echt opnemen. In het kerntakendebat stond de VVSG op het standpunt dat alleen de gemeente dit kan doen, een andere organisatie of een ander overheidsniveau (provincie, bouwmaatschappij of woonwinkel) kan dit niet. Dit schept natuurlijk wel verantwoordelijkheden voor de lokale besturen. Het woonoverleg heeft in se twee doelstellingen. Enerzijds zijn er praktische afspraken nodig bij concrete sociale woonprojecten. Anderzijds kan het een bijdrage leveren aan het uittekenen van een visie op het woonbeleid. Het woonoverleg kan klein starten met alleen vertegenwoordigers van de bouwmaatschappij, het OCMW en de gemeente over een beperkt aantal concrete thema's. Ad hoc kunnen groepen worden uitgenodigd om meer te weten te komen over bepaalde aspecten van het woonbeleid in de gemeente. In een later stadium kan het woonoverleg dan verder groeien door de doelstellingen

Lokaal woonbeleid omvat een breed spectrum: van mee zorg dragen voor voldoende woningen tot kwaliteitsbewaking van de woningvoorraad.

uit te breiden en het overleg te verruimen met bijkomende partners zoals welzijnsorganisaties, sociale verhuurkantoren en huurdersbonden.

Goede dienstverlening

Inwoners komen met allerlei vragen over wonen naar de gemeente. Ze vragen bijvoorbeeld naar Vlaamse of provinciale premies bij aankoop of renovatie van een woning of wensen informatie over de stedenbouwkundige vergunning. De gemeente weet soms niet op alle vragen een antwoord. Dat hoeft ook niet altijd. Ze kan immers doorverwijzen naar andere instanties, zoals huurdersbonden. Belangrijk is wel dat de inwoners met al hun vragen over wonen bij de gemeente terecht kunnen. De wijze waarop die voor de antwoorden zorgt, via een specifieke huisvestingsambtenaar, via afzonderlijke diensten of een doorverwijzing naar het juiste adres, is daarbij van ondergeschikt belang en sterk afhankelijk van de plaatselijke cultuur, behoeften en middelen. Actieve voorlichting vanuit de gemeente over alle aspecten van huisvesting en wonen via de lokale informatiekanalen is een volgende stap.

Voor de toekomst

Het is duidelijk dat gemeenten op dit moment te weinig financiële middelen hebben om het lokale woonbeleid in alle facetten stevig uit te werken. De Vlaamse Wooncode biedt dus wel de instrumenten, maar er zijn onvoldoende middelen om die ook daadwerkelijk te gebruiken. Dit is de grote frustratie van veel gemeenten. De VVSG pleit daarom voor meer middelen voor gemeentelijk woonbeleid. Daartoe zouden de Vlaamse overheid en de gemeente bijvoorbeeld een woonconvenant kunnen afsluiten. De gemeente engageert zich dan om tot bepaalde resultaten op het vlak van huisvesting te komen. De Vlaamse overheid geeft in ruil een financiële tegemoetkoming. De wijze waarop de gemeente haar engagement

realiseert, is van ondergeschikt belang. Zo zou de aanstelling van een eigen huisvestingsambtenaar niet moeten worden gesubsidieerd. Het is immers maar een middel om tot een goed woonbeleid te komen, geen doel op zich. Gemeenten kunnen zelf uitmaken hoe ze de resultaten waartoe zij zich hebben geëngageerd in het woonconvenant denken te bereiken. Een woonconvenant kan middelen bieden op maat van de gemeente. Het bestaat echter nog niet.

Daarnaast hebben de gemeenten verdere ondersteuning nodig. Volgens de VVSG zou een Steunpunt Lokaal Woonbeleid daarvoor zijn nut bewijzen. Het moet zich richten op sensibilisering, deskundigheidsbevordering, advisering en netwerkvorming. Het moet zich dan ook fysiek dicht bij de gemeenten bevinden. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de knelpunten die het lokale niveau ondervindt, meer dan nu op de agenda van de Vlaamse overheid worden gebracht. Vandaar dat een centrale, Vlaamse aansturing van zo'n Steunpunt wenselijk wordt geacht, vergelijkbaar met de organisatie van de Vlaamse Wooninspectie op dit moment. Ook daar werken een aantal Vlaamse ambtenaren in de buitendiensten, maar zij worden centraal aangestuurd. Onafhankelijk van deze wensen voor de toekomst kunnen gemeenten ook nu al stapjes en stappen zetten om het lokale woonbeleid samen met andere partners vorm te geven.

Xavier Buijs is VVSG-stafmedewerker ruimtelijke ordening & huisvesting

Wenst u met lokaal woonbeleid te beginnen, maar hebt u een praktische handleiding nodig waarin alles op een rijtje staat?

Bestel dan de handige pocket *Draaiboek Lokaal Woonbeleid* (Bauwens, M., G. Dekeyser, J. Eeckhout), 2000, 112 p, via www.politeia.be.

De afdeling Woonbeleid van de Vlaamse gemeenschap stelt momenteel in samenwerking met de VVSG en andere partners een 'handleiding lokaal woonbeleid' op. Onder meer die van het woonplan is al klaar.

U kunt de brochure gratis downloaden via www.vvsg.be, klikken op 'omgevingsbeleid' en 'publicaties'.

Vorming & Opleiding

Infonamiddag over brownfields op 2 en 24 april

Uw gemeente heeft reeds heel wat geïnvesteerd in milieuzorg, maar u hebt weet van gronden die mogelijk te kampen hebben met bodemverontreiniging en waarvan de ontwikkeling niet zo maar voor de hand ligt: een brownfield. Gemeenten zien zich bij brownfields geconfronteerd met specifieke milieuproblemen waarvoor niet langer eenvoudige oplossingen te vinden zijn. Er is sprake van een complexe probleemsituatie waarbij meerdere partijen en meerdere instrumenten betrokken zijn.

AMINAL en OVAM hebben samen een project opgezet om de gemeenten daarin inhoudelijk en financieel te ondersteunen met een gebiedsgerichte en geïntegreerde milieustrategie. Deze aanpak is een oplossing waar andere milieu-instrumenten tekortschieten. Om mandatarissen en ambtenaren ruimtelijke ordening en milieu te informeren over de mogelijkheden en instrumenten waarover de gemeenten beschikken om brownfields aan te pakken, organiseert de VWSG in samenwerking met de OVAM twee informatienamiddagen.

Waar en wanneer

Telkens van 13u tot 16u30

De Pinte:

woensdag 2 april, OC Polderbos, Polderbos 20, De Pinte

Diest:

donderdag 24 april, CC Begijnhof, Kerkstraat 4, Diest

Info

www.vvsg.be (knop vorming / VWSG-Congrescentrum)

Vanaf 22 april: zes regionale ondersteuningspunten kinderopvangvoorzieningen

Net als vorig jaar organiseert de VWSG voor iedereen betrokken bij kinderopvang én kwaliteitszorg regionale ondersteuningspunten kwaliteitszorg voor kinderopvangvoorzieningen. Binnen deze ondersteuningspunten komen de verschillende onderdelen van het kwaliteitshandboek van elke kinderopvangvoorziening aan bod. Nieuw is dat telkens de klemtoon zal komen te liggen op een specifieke kinderopvangvoorziening. Bij voorkeur kan u dus aansluiten bij een regionaal ondersteuningspunt waarvan de klemtoon ligt op uw opvangvoorziening.

Een cyclus regionale ondersteuningspunten omvat zes sessies. Deze vinden plaats telkens van 9u tot 16u. De ondersteuningspunten worden begeleid door Lieve Van den Fonteyne, VWSG-projectmedewerker en ervaringsdeskundige kwaliteitszorg.

Info

Data, plaatsen, prijzen en inschrijvingsformulier op www.vvsg.be of aanvragen bij Johanna De Clippel, tel. 02/233.31.01 of Lieve Van den Fonteyne, tel. 02/235.12.13.

Affligem, 23 april: V-ICT-OR shopt IT

Op 23 april gaat de eerste kennisdag van V-ICT-OR vzw door onder de noemer: 'V-ICT-OR SHOPT IT'. We brengen een hele dag boordevol workshops en seminars rond praktische en nuttige IT-kennis en technologie voor IT-ers uit gemeente, OCMW en politiezone. Er is zeker en vast veel aandacht voor 'vrije software' met info over Linux, Openoffice, maar ook voor beveiliging, consolidatie, intranet, XML, .NET...

De plaats is vrij centraal gelegen (De Montil in Affligem). Voor leden van V-ICT-OR vzw biedt de kennisdag in ieder geval de mogelijkheid om tegen een gunstprijs op snelle wijze veel concrete informatie op te doen én om tussen de sessies door informeel overleg te kunnen voeren met collega's uit andere besturen.

Info

Het volledig programma en inschrijven via www.v-ict-or.be.

24 en 30 april: Infosessies Lokaal Erfgoedbeleid

De zorg voor het cultureel erfgoed komt in al zijn diversiteit hoog op de agenda te staan van lokale besturen. Daarom organiseert de VWSG in samenwerking met de bevoegde Vlaamse administratie en Steunpunten een studiedag over lokaal erfgoedbeleid. De studiedag reikt informatie aan om lokaal met erfgoed aan de slag te gaan. Er is daarbij zowel aandacht voor monumenten-, landschaps- en archeologiezorg als voor erfgoedconvenants, museum- en archiefwerking, volkscultuur en lokaal cultuurbeleid. De studiedag richt zich tot de brede groep van mandatarissen en ambtenaren die op lokaal niveau betrokken zijn bij de zorg voor het cultureel erfgoed. Vanuit een inspirerende visie over de lokale context voor erfgoedbeleid surfen we met de deelnemers door de regelgeving voor het onroerend en het roerend erfgoed naar de praktijk. Die praktijkverhalen belichten diverse invalshoeken en benaderingen om het lokaal erfgoedbeleid dynamisch en creatief in te vullen.

De sessies vinden plaats op 24 april in CC De Spil te Roeselare en op 30 april in het CC Het Loo te Tessenderlo, telkens van 9u tot 13u.

Info

Een infofolder met inschrijvingsstrook is beschikbaar op www.vvsg.be en is aan alle gemeente- en ocmw-besturen bezorgd.

Urban planning in Amsterdam

Urban Planning 2003 vindt plaats van 15 tot 17 april en dit in Amsterdam RAI. Urban Planning 2003 is het evenement dat de verschillende fases en aspecten van de inrichting van de stedelijke omgeving en openbare ruimte op beleidsniveau aan bod laat komen. Het bestaat uit de volgende drie deelevenementen: Urban Design (het ontwerp en de veiligheid van het straatbeeld), Urban Infrastructure (de uitvoering en het onderhoud op infrastructureel niveau) en Urban Seminar (seminar over de afstemming van stedelijke vernieuwing in de planningsfase).

Info

www.urban-planning.nl

Collectieve cultuurmarketing

Op 8 januari 2003 organiseerde CultuurNet Vlaanderen een studiereis 'collectieve cultuurmarketing' naar Rotterdam. Deze studiereis wou Vlaamse steden inspireren en vooral de praktijk laten spreken. Met een maximaal aantal deelnemers en bevlogen discussies met de topmensen van o.a. Rotterdam Festivals en het Amsterdams Uit Buro was deze eerste studiereis alvast een groot succes. Het complete verslag is beschikbaar via www.cultuurmet.be: de interventies van de sprekers, de presentaties die werden gegeven, de coördinaten van deelnemers en sprekers, en handige links naar de verschillende projecten.

Nieuws

Kapelle-op-den-Bos genomineerd als gelijkkansengemeente

Het gemeentebestuur van Kapelle-op-den-Bos koos bij het begin van de legislatuur voor een gelijkkansensbeleid. Zo wordt in ieder beleidsdomein optimaal aandacht besteed aan het gelijkkansensprincipe en dit voor diverse doelgroepen (minder mobiele mensen, holebi's, andersvaliden, kansarmen). Met het initiatief 'sociale toelagen voor basisrechten voor de laagste inkomensgroepen' kreeg Kapelle-op-den-Bos van de provincie Vlaams-Brabant een nominatie als gelijkkansengemeente. Dit initiatief werd uitgewerkt in een gemeentelijk reglement waardoor alle inwoners die beneden een bepaalde inkomensgrens gesitueerd zijn, vanuit de gemeente een gedeeltelijke terugbetaling krijgen van hun kosten voor elektriciteits-, water- en gasverbruik voor een totaal bedrag van 105 euro (35 euro voor elektriciteit, 35 euro voor water, 35 euro voor gas). Een tweede belangrijk project in dit kader heeft betrekking op de gemeentelijke toelage aan andersvaliden. Het gaat hier om een reglementering waarbij iedere andersvalide (ongeacht zijn inkomen) via een toelage gecompenseerd wordt voor de ongemakken waarmee hij of zij in onze maatschappij geconfronteerd wordt.

Info over beide reglementen: Kapelle-op-den-Bos, Dienst Burger- en Welzijnszaken, tel. 015/71.32.71

PKF, Walkiers & C°

Public Sector -CPC 862, 865, 866

Controle, boekhouding, bedrijfsadviesing,
interne audit, vzw, btw, aanverwante diensten

Potvlietlaan 6, 2600 Antwerpen
tel. 03/235.66.66, fax 03/235.22.22,

e-mail: er@pkf.be • www.pkf.be • www.walkiers.be

Campagne Esperanza: vluchtelingen met een eigen verhaal

Naar aanleiding van de federale verkiezingen van 18 mei 2003 verspreidt het Overlegcentrum Integratie Vluchtelingen (OCIV) informatie en vraagt het begrip voor de situatie van vluchtelingen. Samen met Vaka/Hand in Hand, Wereldsolidariteit, Caritas IH en 11.11.11 voert het daarom vanaf eind maart campagne onder het motto 'Esperanza' (Hoop). Vluchtelingen en migranten staan centraal, maar wel elk met hun eigen verhaal.

Greet Habraken, OCIV, tel. 02/274.00.24 of greet@ociv.org

Wie wil onze containers overnemen?

De gemeente Zoersel voerde onlangs actie om het composteren te promoten. Als burgers hun GFT-container inleverden, kregen ze in ruil een compostvat. Bovendien krijgen ze dan ook 50% korting op de huisvuilbelasting. De actie werd een echt succes. In een maand tijd werden er ongeveer 1000 GFT-containers ingeleverd. Een echte overrompeling dus. Nu zitten we echter met een massa ongebruikte containers. Zijn er soms geïnteresseerde gemeenten die een deel van deze containers willen overnemen tegen een voordelige prijs? Het betreft groene GFT-containers van 80 liter.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Kris Ryckaert, tel. 03/380.13.46 of leefmilieu@zoersel.be.

Laureaat ondernemende gemeente 2003

Na een eerste succesvolle editie in 2002 bekronen UNIZO en de VVSG opnieuw de 'Laureaat Ondernemende Gemeente'. Deze titel wordt jaarlijks toegekend aan vijf provinciale en één Vlaamse laureaat voor een gemeentelijk project dat op een bijzondere manier de lokale economie stimuleert en een inspirerend voorbeeld is voor een actief, duurzaam en concreet gemeentelijk economisch beleid.

De prijsuitreiking vindt plaats in oktober 2003 tijdens een groots evenement met ruime mediabelangstelling. Bovendien worden de genomineerde projecten uitgebreid toegelicht in de brochure 'Laureaat Ondernemende Gemeente' die verspreid wordt via *Lokaal* en *ZO-magazine*, het ledenblad van UNIZO.

Gemeenten die met hun project willen deelnemen kunnen zich kandidaat stellen tot 30 juni via het kandidaatsdossier dat in bijlage bij de katern van deze *Lokaal* werd opgenomen. Een onafhankelijke expertjury, samengesteld door UNIZO en de VVSG, zal dan uit de genomineerde initiatieven vijf provinciale en één Vlaamse laureaat selecteren.

Het kandidaatsdossier en nuttige info vindt u op www.unizo.be.

De brochure 'laureaat ondernemende gemeente 2002' kan u bestellen via UNIZO-Vorming, Spastraat 8, 1000 Brussel, ondernemende.gemeente@unizo.be.

Kost het beheer van uw foto's en documenten u ook zoveel tijd en energie?

Publiactief biedt u de betaalbare oplossing!

Wordt u ook overspoeld met digitale foto's, gescande documenten, Word, Excel, PowerPoint, enz... dan dringt een goed gestructureerd digitaal archief zich op. Publiactief kan, door zijn jarenlange ervaring, u hierbij helpen. Geïnteresseerd? Contacteer ons op 09/265.85.76 of info@publiactief.be

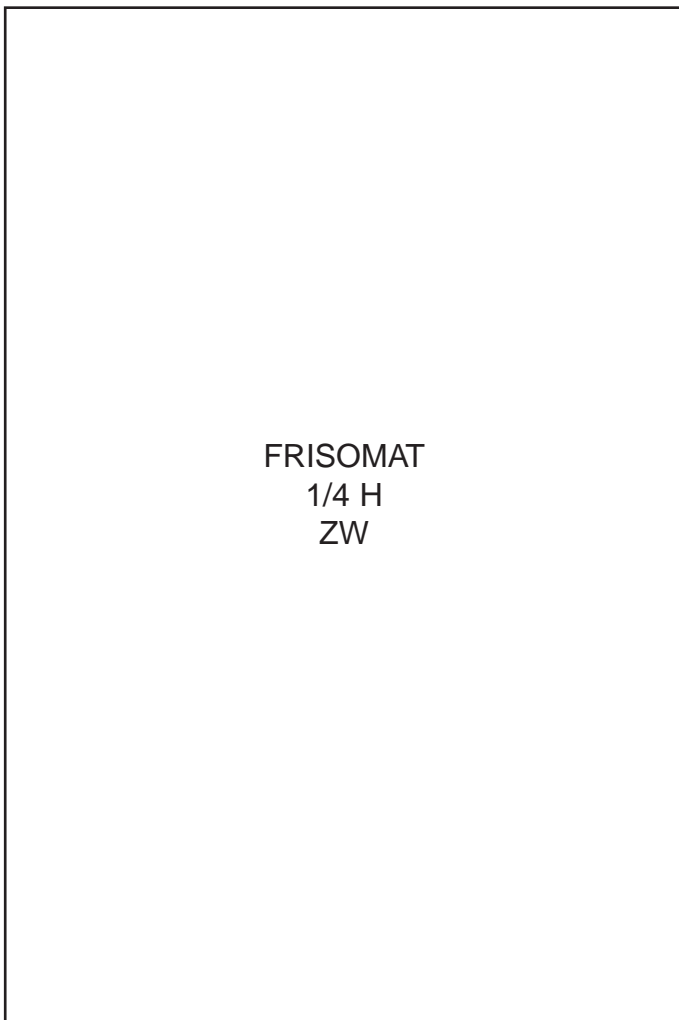
Publicaties

Codex Kinderopvang: nieuwe bijwerking

De sector van de kinderopvang is een veld in beweging, de wetgeving rond dit onderwerp verandert dan ook voortdurend. De *Codex Kinderopvang* volgt deze veranderingen op de voet. Met vier updates per jaar kan men steeds terugvallen op volledige en correcte informatie. De *Codex Kinderopvang* bundelt de wetgeving voor alle vormen van kinderopvang, met verwijzing naar mededelingen en regelgevende rondzendbrieven van Kind en Gezin, en groepeerde deze overzichtelijk per thema. Modeldocumenten en -aanvraagformulieren (o.a. voor financiële ondersteuning of voor de verklaring van kinderdagverblijven inzake kwaliteitszorg) vormen een handige aanvulling

bij de wetgeving. De recente bijwerking van de *Codex Kinderopvang* bevat onder andere aanbevelingen over brandveiligheid, toelichtingen bij de kwaliteitscontrole bij de inclusieve opvang, een verduidelijking bij de nieuwe regeling voor de afgifte van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag (met modelformulier), de geïndexeerde subsidiebedragen voor 2003 enzovoort.

www.politeia.be of tel. 02/289.26.10

Tante Mariette en haar fiets -

Handboek overheids- en verenigingencommunicatie

Onlangs rolde de eerst Vlaamse publicatie over overheidscommunicatie van de pers. *Tante Mariette en haar fiets* is een basiswerk voor alle communicatiemedewerkers van non-profit organisaties. (een overheidsinstelling, een dienstencentrum, een vereniging): informatieambtenaren, PR-verantwoordelijken, stafmedewerkers communicatie, maar ook de communicatiestudent, de welzijnswerker en de marketeer vinden er handige tips in voor een doeltreffende overheids- en verenigingencommunicatie.

Uitgangspunt van dit boek is de zoektocht naar succesvol communiceren met weinig middelen.

Auteur Eric Goubin is verbonden aan de Katholieke Hogeschool van Mechelen waar hij de onderzoeksgroep *Memori* leidt. Hij is ruim 15 jaar actief op het vlak van non-profit communicatie.

Het boek doorloopt de verschillende thema's waar een communicatiemedewerker mee te maken heeft: communicatiebeleid, de organisatie van de communicatiewerking, marktonderzoek, corporate communicatie, interne communicatie, communicatiecampagnes, het media-instrumentarium, moeilijk bereikbare doelgroepen, crisiscommunicatie, sponsoring.

In een volgend nummer van *Lokaal* verschijnt een uitgebreide boekbespreking.

Het boek telt 300 bladzijden, kost 34 euro en kan worden besteld bij Uitgeverij Vanden Broele in Brugge, tel. 050/64 28 00 of www.uitgeverij.vandenbroele.be

Twee nieuwe publicaties ruimtelijke ordening

Eind 2002 verschenen twee publicaties in de reeks *Ruimtelijke ordening en Stedenbouw* bij uitgeverij Die Keure.

De publicatie *Recente evoluties en knelpunten in de ruimtelijke ordening en stedenbouw* licht de recente aanpassingen en uitbreidingen van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DRO) toe. Het vormt een aanvulling op het bestaande handboek *Het nieuwe decreet ruimtelijke ordening*. De informatie is nuttig voor wie vragen heeft over de interpretatie van de artikels van het DRO. Interessant is bovendien dat vooraan in het boek een aantal auteurs zich waagt aan een voorzichtige reflectie over hoe de structuurplannen en de uitvoeringsplannen in de praktijk vorm krijgen.

Daarnaast verscheen ook de publicatie *Behoorlijk ruimtelijk ordenen* die de algemene beginselen van behoorlijk bestuur beschrijft en ze toetst aan hun toepassingsmogelijkheden binnen de ruimtelijke ordening en stedenbouw. Verschillende auteurs bespreken achtereenvolgens belangrijke beginselen: redelijkheid, zorgvuldigheid en belangenafweging, motivering, vertrouwen, rechtszekerheid, gelijkheid, evenredigheid en onpartijdigheid. Zij kunnen houvast bieden op vragen waar het DRO geen expliciet antwoord op biedt. Hoewel de mate van concrete toepassing op het domein van de ruimtelijke ordening sterk verschilt per beginsel, is het een goede manier om meer te weten over deze algemene principes. Dat geldt zeker voor de niet-juristen onder ons: aan het begin van ieder hoofdstuk wordt het beginsel nog eens duidelijk uitgelegd.

Recente evoluties en knelpunten in de ruimtelijke ordening en de stedenbouw (1998-2002), B. Hubeau (red.), Die Keure, Brugge, 2002, 307 p.
Behoorlijk ruimtelijk ordenen, Algemene beginselen van behoorlijk bestuur in de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, B. Hubeau en P. Populier (eds.), Die Keure, Brugge, 2002, 240 p. Zie ook www.diekeure.be